

30/82 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ అక్టోబరు నెల 7-వ తేది శనివారము } No. 157
సంపుటము ౯ } దుండుభినామ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజమాస బహుళ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౧౫౭

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధావధముల నేల కొనలేదు?

1. అగ్రామమునాగ కస్తూరిమూర్తిలనే నుజునము నాకును నాంధ్రుల వచ్చు గోనులకు జరిగి పీకనము నున్నది.
క. క. విక్లాస్ కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్గెబజారువీధి రంగూను, బర్మా.
నాకామమున కస్తూరిమూర్తిలను బహుళం గలది సకలవిధ రోగములను ధూర్జికా వానశయము.
350-300 మూల్రలుగుల సీసా 1-5 దర 0-4-0 1 ముదలు 6 సీసాలవరకు రూప 1-4-0
బాలసఖోదయ (విడ్డలపాలిటి సంచిక) శివకాంత తయిలము
ఇది విలువల వనమూలించే కాస్తోకముగా తయారయబడిన రసాయనము (టూనిక్) 5 నెలల విడ్డము విడ్డలు, పెద్దలు కొన్ని ముక్కులు మాత్రము కాఫీ
దలు 15 సం॥రము వయస్సువరకు ఉపయోగించి లగినది. లో తేక చక్కరలో తీసుకొనిన చాలాను. చక్కగా
సకల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి శరీరము కత్తియగును. బలహీనము కడుపునొప్పి యుండదు.
నకు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0 బుడ్డి 1కి ధర రూ 0-12-0

జాబ్బుగమనింపు:- ఈ కాకావారుల సోకర్నాథమై కాగుళుకుటలే మద్రాసు, నెం 881 కంటు కెట్టికిలో మా ప్రాంతం
కంటియొక్కాడు. కత్తిక పిల్లల ప్రాంతాదు మోగక కోరకము. వి. పి. అర్జును మద్రాసు ప్రాంతముండి కంటబడవు.
301-594) కాశ్యపు కంకటాచల కంటిములు శ్రీరామరావువ వైద్యశాల ముద్రాసు (1)

ఈపుస్తకమును అతిమందర } శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆంధ్రవచనము.
మైన 118 పటము లున్నది.
సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: ౮ భాగములు ఏక కాలమున కొనువారికి రూప ౧౧ ౦ ౦
సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యా కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
అరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
యుద్ధ కాండము-మూడుభాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
శ్రీరామకాలనిర్ణయము ౦ ౪ ౦
అర్. వెంకటేశ్వర్ అందు కో, ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు. (1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

పండితాశ్రమంలో బా తుదాకి ముగిసిద్దమగు కంటివారికి కాకాభిమంతు నివాస్యము. అయితే విద్యతోటాను యె
(3068) తగ్గవది. [ప్రావీతము ౧౦౬౩ ౪౦

భరలు నరనము

కేటలాగు ఉచితము.

౧౨ నెలలద. విక్లాస్ కవిరాజ్, కె.కె. అంధకరములో దొరకును. విక్లాస్ కవిరాజ్, కె.కె. అంధకరములో దొరకును.
కాకా. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంటిని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన
భాస్కరరామాయణం రూ 4-0-0
ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అన్డ్ కంపెని వారిచే విక్రయింపబడును.
నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.
క్యాటలాగు ఉచితము

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకుగారి
సెక్యూరటీ కేసు
స్వరాజ్య ఉపసర్పనములు
ప్రతి 1-కి రూ 0-14-0.
పండిత మదన మోహన మాళవ్య
గారి జీవితము, పంజాబు అల్లరి
ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0.
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండునన్సు,
392, ఎస్టేట్ నేడు, చెన్నపురి.
కంటినిలాశము:- వావిళ్ల, మదరాసు.

యినాం! యినాం!!
60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి
సుఖజీవిత రహస్యపుస్తకము
ఇనాముగా పంపబడును. ఈ దిగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)
ఉత్తరములు అంగభావలో వ్రాయవలెను.
The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta

మలయచందనము
గనేరియా అను రోగమునకు వాడారము
వధ్యులను లేదు. పిచికారితో ఈ లేదు
ఎటువూ, తెలుపు, వచ్చు, అను మాట
విధముల నె గ రో గ మ ను మాట
పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుకుభ
నాడులకు కూడ ఇది రాకొవలదు.
(1251) ప్రతి 1 కి రూ 2-1-0
కంటర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

మేలయిన స్వచ్ఛ
కత్తికట్టలు - చాకులు
కప్పుతాళములు.
అంధసోదరులచే చేయబడినవి. ప్రాప్తహింపుడు.
కంటికి ధరల క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.
వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో
కట్టరు అండ్ లాక్ షేర్స్ etc.
పెద్దపురం. (గోదావరిజిల్లా)
కెరిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దపురం.

హనుమాన్ బొరక్కు నబ్బు చర్మవ్యాధులను అత్యాశ్చర్యకరముగా
కుదుర్చును. ఎస్. రంగనాథంశెట్టి అండుబ్రదర్స్, మద్రాసు (1729)

చలరాం గైయానుచందు షావు

వాడు క్రొత్త జవిలే రకములను జనానుచుండి తెప్పించి యిప్పుడే ప్రాచుర్యమును పొందుచున్నాడు.

కోజిరంగునందు సరిగ్ బుట్టలు వేసినది, ఆకుపచ్చ చానులేట్,

మున్నగు విధవిధ రంగులలో కలువిధరకములు గలవు.

ఇవిగాక రవికె, బాకెట్టు దిరుసులు కూడ త్వరలోనే తెప్పించెదను.

బయటవూరి వర్తకులకు ప్రత్యేకపు ధరల వోళ్లను పంపబడును.

విలాసమును చక్కగా వ్రాయుడు.

చలరాం గైయానుచందు

(2300)

నొత్తు అద్దగు తిలుపులలో అందిముగ నుండు షావు

9, 10, 11, రత్తన్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మంచు!

మంచు!!

మంచు!!!

కప్పు కొనుటకు శాలువలు

స్వ దేశి!

స్వ దేశి!

స్వ దేశి!!!

హిందూ దేశములో తయారు చేయబడినవి. ఎరుపు, ఆరంజి, స్నైఫ్, బూడిదె, మొదలగు రంగులలో గలవు.

విడివి 6 మూరలు వెడల్పు 3 మూరలు 1 కి ధర రూ 7-8-0

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

S. Rama Aiyer,

P. O. No 238 Calcutta.

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office :- Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000

WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING

LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.-Efficient and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to :-

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,

CHIEF AGENTS, RAMAKOTES, HYDERABAD, (DECCAN)

OR

Messrs. P. K. RAU & SONS.

CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY, No. 289, THAMBU CHETTY STREET, MADRAS.

పోటన్

(1)

దంత వ్యాధి సంహారక

సకలరంగములను పోగొట్టు నొక ముఖ్యమధ్యము

ఈ పోటన్ ను 5 బొట్లు 2 బొట్లు నిక్కలో కలిపి దినును రెండువూటలు పుక్కిలించిన పంటనొప్పి, పండ్లు కలుపరించుట, పంటనండిరక్తము, చిము ప్రవించుట, గుక్కానక, పండ్లకడుపు, పిటిని పోగొట్టి, పండ్లునుగట్టిపరచును, నోటిని నునానతో నుంచును. పండ్లను కుభ్రముగ నుంచును. యిడ్డి 1-కి రూ 1-0-0.

సుఖన్ జాన్ (కంతనోప్పి)

గానుములకు, కీళ్లపట్టుకు, నొప్పులకు నొమ్మనొప్పిలకు, కాళ్లచేతుల పట్టుకు, మెడనొప్పి, కంతనొప్పి, చెర్రిముమిద వంటలకు, దగ్గులకు, కీలము, జలదోషము, విషజ్వరములకు, నడుమునొప్పి, కత్తిగాయములకు దోహద కాటక, ఇతరము కాటుకలకు, ఇంకను అన్ని నొప్పులకు వైద్యక, తైలము మొదలగునవి పూత పూయు గతల కొర్రాకును ఉపయోగించును. యిడ్డి 1-కి రూ 0-8-0.

మదరాసు కెమికలు ఇంజనీర్స్ (లిమిటెడ్) పోస్టుబాక్సు నెం నెం. 1208, మదరాసు.

హిందీ-తెలుగు

బాలశిక్ష

0-6-0

మొదటి వాచకం

0-6-0

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు కొనియిన ములభ కెయిలిన వ్రాయబడినది.

తెనాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తెనాలపెట్టు 212,

మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదటి పై అనురంజనధర్మ 600 చికిత్సలను తెలుపు సంగ్రహము ప్రతియింటి నుండవలసిన అందరుచేయవలసిన మందులు 1 కి 1-4-0

(2) వి. పి. 0-9-0

ఆరోగ్యవైద్యము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తిప్పక చదువ దగినది 1 కి 0-6-0 వి. పి. 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:- ఆరోగ్య, వైద్య, కారక, విధాన సమగ్రము, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యవైద్య. మారది యుచితము. చందా రు 2-8-0

వై. రి. ని ఏక కాలముందు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము. ఆయుర్వేదగ్రంథముండలి, పెరిచేసి (నెల్లూరు జిల్లా)

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యా.

వృక్ష వాస్తవమును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మర్కటాస్త్రము, భూతవైద్యము, యాత్రములు, అమెరికానాటి చిట్టపేరి లిహా నాలు విచిత్రవిశేషవిద్యలు గలవు. ఇంకేగాక మనుష్యుల మాయములేయట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీనుతో సమాధియగుట, కరీములేని తలకానుచేత మాటలాడించుట

భూమిపై గజముయెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పాస్త్రము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన వైదిని వ్రాయబడి యున్నది.

ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుత్సాహముగా మేజిక్ చేయగలరిగి గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనికేల రూ 4-0-0. త్వరచేయు.

పి. ఆర్. జనార్దనసంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా

సత్య వత్స పాఖ్యానము

తీర్థ

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్య. ఇందు

శ్రీశైలమహిమకూడ ఒక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కనురసంతెమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము తెపట్టిన

జాతకుల కొక పద్యమేని వదల నుది జవించుడు. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,

7, తింటు శెట్టి వీధి, మదరాసు

శుద్ధస్వదేశి బెంగులూరు

మేలు పట్టుచీరలు

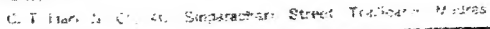
జరిగెచీరలు, కరిగలు, రవికలు, కుమాళ్లు, నాగచీరలు, వావళ్లు, సాదాబాకెట్టుగడ్డలు, గొనుకడ్డలు మొదలగునవి పురమాషిగా మేలురకం పట్టుతో చిలకపచ్చ, తనుపుపచ్చ, ఎలుపు, రోజా, ఆకాశవర్షం, ఆరంజంగుని, మేఘవర్షం, కాఫీరంగు, నెనులిరంగు మొదలగు ధగులలో వారిగాం చిగ్గురు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయాను గారంటి

ఒకసారి అర్ధరయచ్చినవారు తిప్పక ఎప్పుడును మాకే అర్ధరయ పంపుదురు. ఎవరములకు ఈదిగుర విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

సుబ్బరాయ శెట్టి, అండు, బ్రదర్స్,

పట్టుబడి వర్తకము, చాక్, తెంగుసునుసిటి పోస్టు.

328, రెండు శ్లోకానికి, మదరాసు.

Box No. 8, Mbeya:

నెం 144 పనసవాడీ, బొంబాయి

పరిపాలనా సౌకర్యముకొరకును, ప్రజల పురోభివృద్ధికిని, ఆరోగ్యము, విద్య, రస్తాలు మొదలగు శ్రేణి పయన కై విషయములు ముఖ్యముగా వృద్ధిపొందుటకును ప్రతి రిజిస్ట్రీ తాలూకా భాగమున్ను ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డుగా స్థాపించవలెనని నిర్ణయము తాలూకాబోర్డువారు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు. అను రీత్యానమును నిశ్చిప్తుల తాలూకాబోర్డు మీటింగులోనే సేవా భీమకళరంగారు ఉపసాధించినదగును.

గురకబాగులో ఆకాలిల సత్యాగ్రహము

తూర్పుబంగాళములో వరదలు

శ్రద్ధానందస్వామికి ఒకవత్సరము నిశ్చితైదువేయుట

4 వ తేదీ రాత్రి పోలీసులు ఆకాలిలను సుదల కొట్టుట- 5 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుటవారినో

మొత్తము 1137 గురిని అరెస్టుచేయుట

కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి విచారణ రిపోర్టుముగాను, అందరునువచ్చి వివరములు

ప్రభుత్వమునాకు ఫిర్యాదులును పంపిండుట- ప్రభుత్వ ప్రకటనము

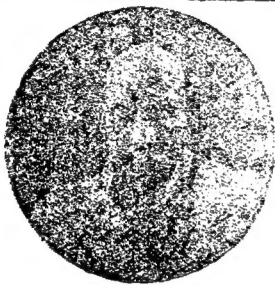
గురకబాగు ఆకాలిల

సత్యాగ్రహము

శ్రద్ధానందస్వామికి

ఒకవత్సరము నిశ్చితైదువేయుట

5 వ తేదీని అధ్యక్షుడగు శ్రద్ధానందస్వామియైన తే
లదీయ కేసును విచారణ చేసిన మేజిస్ట్రేటు రిపోర్టులుగాను
పంపిండు 117-148 నెక్టులద్రెంద 12 నెలలు 4 నెలలు 6 నెలలు

స్వామి శ్రద్ధానందలు

మైదు వేసుకొని మొత్తమున స్వామి 12 నెలలు మాత్రమే
శిక్షనుభవించునట్లును, మరమ్మత్తుప్రకారము ఆశ్శోల్లంఘనము
వారినపు డరి ప్రజలకు 2 థింతులు సత్కారముగా భర్తాము కావని
మేజిస్ట్రేటు చివరకు పంపిండుటవలన కలిగివచ్చినది.

*** **

మరి ఆకాలిలనుకొట్టుట

స్వకీయాదిభిక్ష

4 వ తేదీని 80 మందిని గురకబాగులో అరెస్టుచేసెనని
నాని భర్తామిత్రుల గురకబాగునండి అత్యంతసమయ తీసికొని
భర్తామిత్రులు సత్యాగ్రహమును ఆరంభించెను. ఆకాలిలు
మానలేదు. ఒకపాళ్ళాన్నియు కొందరు ఆకాలిలను కొట్టి నెట్ట
ములుపట్టుకొని లాగి క్రొందరద్రోసెను. ఉద్యోగినిమాది సేవా
యిలుతుండ ఆకాలిలను కొట్టెను. ఆపాళ్ళాన్నియుద్యోగి
కుకబాగునండి రాను మెల్ల దూరమవకును ఆకాలిలతో
నూడ వచ్చెను. దారిగానూడ ఆకాలిలను వారు బెడరించి
బాధించెను. కాన పోలీసులు ఆకాలిలను కొట్టుట పూర్తిగా
మానలేదు.

మొత్తము 1137 గురిని అరెస్టుచేయుట

5 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుట

5 వ తేదీని 80 మంది ముఖము ప్రకారము అరెస్టు
చేసిరి. వారితో కలసి మొత్తము 1137 గురి సంఖ్యగల అరెస్టు
చేసిరి.

బంధువులసమ్మె

బంధువుల సమ్మె గా:- పశ్చిమకట్టిన కాంగ్రెసు
అందరి బంధువులతో కలసికొని ఆకాలిల మానలేదు. అందు
నిర్బంధమున పోలీసులవారి పట్టణంపలము ననియు భో
ధించి డిప్యూటీ సీనియరుగారు ఆద్యమునవ్యాపకముల నియ్య
మాడదలయు ఇంతకుముందు నిర్వహించితి తీయూ బహిరంగ
ముగ తెలుపదలయుననియు వారికి తెలిపెట్లు తెలియచున్నది
నినియు మేజిస్ట్రేటును పరిశ్రాంతియిచుచున్నాను. మేజిస్ట్రేటు
వారికి 1000 కంటే ఎక్కువముగా వాధారణ కాంగ్రెసులు
70000 కు మించియు పనిచేయుచున్నాను. కొన్ని యంత్రములు
మిల్లియన్లవలెను పనులు ప్రారంభించెను.

ఆరికసంఘ నివేదిక

సిల్వా, 6:- ఇండియా కాంగ్రెసుకు ఆరికసంఘ
నివేదిక పంపిండునని భారత ప్రభుత్వము వారు,
ముఖ్యమైనదియు, కష్టమైనదియునని నివేదించుట జాగ్రత్త
చేసికొనవలసిన సంఘభర్తలను ఆద్యము నిశ్చయించిరి.

కాంగ్రెసు సంఘమువారి విచారణ

గోప్యముగాక బహిరంగముగానే జరుగును.

కాంగ్రెసు సంఘమువారి విచారణ గోప్యముగా జరుగు
చున్నదని నివేదిక మిల్లరీ నెట్టువలె ప్రాసెస్ చేయవలయు
ననిగాను, సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్యముపైవారి ప్రభు
త్వమువారినే నియమించుదని యుద్యోగి రాసు కరీక్ష
చేయవచ్చును. గోప్యముగాక పత్తి మున సాక్ష్య
మిచ్చుటకు దొరకనమాను రెవరినైన పంపవచ్చును. ముఖ్యము
నూడ నలుకే గ్రామములకి చేయవచ్చును. సాక్షులను పంప
వచ్చునని కాంగ్రెసు విచారణసంఘమువారు అత్యంతము దీప్తి
కనిపించుననియు పంజాబు ప్రభుత్వప్రధానకార్యదర్శికిని మహా
తుకును నూడ తెలియజేసిరి. ప్రజలుగూడ విచారణకు వచ్చి
నివేదించునని గాని సంఘమువారి ఉత్తరువు లేకుండ సాక్షులు
చెప్పు విషయములను ప్రాసెస్ చేయవలయు. పులికాపురములు
సాక్ష్యమును ప్రాసెస్ చేయవచ్చును. గాని వ్యాఖ్యానము చేయ
కుండ వదలిపెట్టకుండ సాక్ష్యమును మాత్రము పూర్తిగా ప్రా
సెస్ చేయవలసి వుత్తరములు పూర్తిచేయవలసి సంఘమువారు
ప్రకటించిరి 6 వ తేదీని స్వకీయాదిభిక్ష అత్యంతసమయ తీసి
కొనిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పోలీసుల ఆకటవర్తనలను నూర్చి మెట్టకే ఫిర్యాదు
వినుటకును వెంటనే విచారణ జరుపుటకును గురకబాగులో
దొరతనమువారికే కొద్దు వేర్పరి. పోలీసులు చేసిన ఆక్రమ
ములను నినుటకు తాను సిద్ధముగా నున్నానని అత్యంతసమయ
మాపర్చుటకు గురకబాగు ప్రధాన జవాబుదారు తెలిపెను.
పోలీసులు గొప్పవేరమును చేసిరి. ఉద్యోగిగారిసంఘమువారు
ప్రకటించుచున్నారేగాని దొరతనమునా కట్టు వెలిపెనునూడ
వారేమియును ఫిర్యాదు చేయవలెను.

అమావాస్య యుత్సవము

అమావాస్య ఉత్సవము పెట్టెందు 21 వ తేదీని గురక
బాగులో జరిగెను. ఆనాడు 6000 మంది సిక్కు-లవలె కెల్లిరి
వారందరను పూజానివేదన ప్రవృత్తులను తీసికొని దేవాలయ
ములను పెట్టెటకు పోలీసులు పకలపోకర్తములను చేసిరి. ఆ సం
గతి తెలిసి మట్టుపట్టు గ్రామములవారు వెళ్ళు. వేలమంది
భూభారత్యముల నొనవచ్చిరి. కాంతముగా దేవాలయములోనికి
వెళ్ళునని పోలీసు లేమియు బాధించిరి వచ్చినవారి కింతకిని
బాధగా తెలిసినది. యాత్రకు లెట్లు బాధగా స్వామిని దర్శించుట
వలె విల కలిగించినందులకు అత్యంతసమయ తీసికొని సిక్కు-
నానకులు 12 మంది ఆ నాడు మధ్యాహ్నము పోలీసుమాపర్చుం
టును తమకృతజ్ఞతను వెల్లడించుచి 6 వ తేదీని పంజాబు వొ
రనమావారు ప్రకటించిరి.

రాజకొట్టెలు తీర్మానము

కార్మికులతోయుట

మహా, 6:- ఏకస్థి గారంటియొకే తప్పరాజ కొట్టె
కార్యాచరమును రక్షించు వ్యయము ప్రభుత్వమువారు రాజోత్త
రెట్టులతోనుండి యిచ్చుటకు సోపానములయనని ప్రజేపిగాను
పంపిన తీర్మానమును సర్వసంగత 23 తేదీ బొంబాయి కాంగ్రెసు
సభా సభాక్రమము ప్రకారము ప్రోత్సహించిరి తెలియచున్నది.

అఖిలభారత కచ్చేరికి నిర్మించుట

సిల్వా, 6 పశ్చిమకట్టె మొగదాలయము అఖిల
భారతకచ్చేరికట్టెయల మధ్యభాగములకు నిర్మించెను.
ముఖము ఆత్మసాక్షులవలెనకు వ్యయము కలిగినది భవాగారము
ప్రమాదమునుండి తప్పిపోయెను. కాని అన్ని అంగ్లము రికార్డులు
కాలి పోయెను.

హృదయ నిశ్చేదక వార్తలు

తూర్పుబంగాళములోని బోగరా రాజహామిల్లాలు కుడ
లచే నమిలకు గాన భారత దినవి. బోగరాలో బోగ్గయల్లులు
నను నిలిచియుండలేదు. వేలకొలది పశువులును, కోళ్లు మొద
లగు పక్షులును, భావ్యరాసులును హృదయ ప్రవాహమున కా
ర్మిలమై నవి. ప్రజలకు మరతము నొకనుచోసముద్రము సోత
కన్నట్లుచున్నది. ఇనులు గృహలోపరిభాగములయెను, కృష్ణగ్ర
ముల వై న గ్రామములయెను తెల్ల ప్రాజారములను
గావించుకొనుచున్నది. భాగ్యరాసులను నీరులు నను భేదము
లేక యెల్లరును తిండిలేక మారుచున్నార 20-30 మతులగుండి
ప్రజలు నిరాధారయై నారు. కాంగ్రెసులోని సమస్యనుచున్న ఆదం
నివేదన నావలగు పునరుత్థా, స్త్రీలు కిల్లులును మునిగి చని
పోయిరి. 30 మరుపులము, 4 గురుస్త్రీలు 10 మరుపిల్లలను
కళానున భుజువారిచే దహనంపూర్వముల గావించబడిరి.
అక్టోబర్ లో 76% సంఖ్య పశువులును, 90% మతుల గృహ
ములును నాశనమయెను. పంటలన్నియు కొట్టుకొనిపోయినవి.
23 వ తేదీని ఒక స్త్రీ యురువుబిడ్డలను అమ్ముకొని ఎట్టుకొని
నిటికొ గొట్టుకొనుచు ఎమ్మాలనిచేచెను. బిడ్డనుబిడ్డనుబిడ్డ
వెంటనే యామి మోసిండును. ఒకవేళయ్యెను కనభార్య
మమార్చి మమారునితోనూడ ప్రాణాంతకారము వలనకలయెను
దగా భార్యయు మమారును ప్రకాశమున కొట్టుకొనిపోయిరి,
వారు నమార్చిని చేతనప్పటికే కిల్లువాడు మరణించెను
దాక్షిణ్య కండ్లకంఠమును ఎట్టిగా గొరిగి చించి కొని న
యాపిల్లవాని చేతులు నటికి కండ్లకంఠమయెను. కాని
కుటుంబములోని వారిందరును మృత్యువు
టలే వారినే విచ్చియెత్తెను. వాటూ సేవకు మట్టుపట్టు కాంతి
పోయెను. సంభవించినంత ప్రాణాంతము కలగలేదు పశు, పక్షి,
భావ్యరాసులు నాశనము జరిగినవి. ప్రజలము జలమునుమైయు
న్నది. చాలావారలకును నీరునిలిచియుండునని తోయెను. ఈ
ప్రాంతముల విశేషము చేయవలసి సంజాయిముల యంతయు
ధ్వంసమయినది. కాని కో ఆపరేటివ్ సంఘమువారు తిరిగి నిర్మల
గట్టుగావించి తెల్లనెయించుటకు యత్నించుచున్నాను. రైలు
వాగులులోను, రైలుకట్టలయెను, మిడ్లక్రిందను, వట్టిభాగములు
లనునూడ కలదానికొని ప్రాణముల రక్షించిండుచున్నా ఆముల
యంతగట్ట వర్తకాంతము. తిండిలేక మమారు కంట్లలోనోవుత
యాశివలవైత సహాయార్థము కలకాథ్యకృష్ణముల బ్రదికిండు
బాధితుల యుద్ధ హృదయనిశ్చేదకమును నున్నది. అశేటలను
పడవలలో కొనినప్పుడు వాడును సహాయ కంఠము
లొకకముల కలసి పనిచేయుచున్నది. బోగ్రా
జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు స్థానికాధ్యక్షుల సహాయము
తో బాధితులకు సాయము గావించు చున్నాను. సాయమును
నాల. జీరులును వెంటయు అకలము- కానలెను. సర్కారు
వారు అఖిల భారతకే సహాయనిధి కేసులనుపెంచు చున్నాడు
ఇంతవిధమున సాయము గావించుచు చున్నది. భారతీయసభ
మువారు మమారు 6 వేల రూప్యములు ప్రోవుజేసిరి. అంతలో
సర్ మురేంద్రబాధ తెసర్ గిగాయను గామి మిత్రుగాయను తెలి
యెంతయు రూపాయిల సొసరి. రైల్వే గానును బద్వాసు
మహాగజాగానును వరదలబాధ నందినతెదేతుల దర్శించును.
సర్ పి.సి. గాయి నారాయణకృష్ణను కలకత్తా ముఖ్యసాహాయ్యక
సంఘమువారు చాలదెచ్చు ప్రోవుజేయు చున్నారు. మేజిస్ట్రే
కుండ వొకయంగడి కర్తకును 6 వేల రూప్యములను సంఘము
వారి కిచ్చెను.

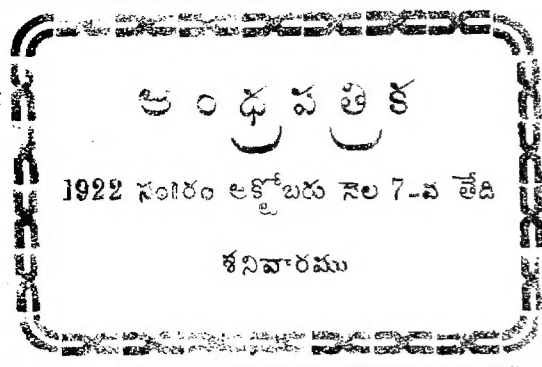
కలకత్తా-అక్టో 6:- రాజధాని కానానారమున పరిస్థితులు
బాగుగనే యున్నవి. మైసీలు కాంతినితెల్లమున్నును ఇం
కను తాళము చేసినవలయును యంద బడియున్నాను.
దైనిపుత్ర ప్రారంభ పంపిండునని వారి సాయభవోలినులను
యెకాపాసారెండులను తీసివేయునట్లు. తెలుసుకొనింపెండ్లెం
లు రాత్రి గు యంతగాను అల్లల నాపి కాంతపరిస్థితులెచ్చు
టకు చాల ప్రయోపపనుచున్నారు కర్మాగారముల ప్రవృత్తిగా,
భవము అసాయప్రవములకు ఆయంధముల మత్తుపదార్థములు
దొరకెనవి. తిప్పుట వెదకుట ముగిసినకనుక పరి ప్రాసంభింప
బకున.

తిరుమనాపల్లి వార్తలు

తిరుమనాపల్లి, అక్టో 6:- గా. పాత్రికాగారు ఈ వా
టి సభాధ్యక్షులు ముగిసిపలు అధీనున తిరిగించి ముగిసిపలు సం
ఘ సభాసమావేశమున నిర్బంధ ప్రాధమికవిద్యాసర్వకరణ నూ
ర్చి యుపవర్ణించిరి సంఘమునా గు దానినామోదించబలయనని
చెప్పిరి.

దేశీయకాకాల:- దేశీయకాకాల విద్యాధులకు బహు
మానములు గా. పాత్రికా గా. సంగతి.

శాసన మొదలు

అనుకూలావకాశము

నిరాకరణవాదుల మనములనుండి శాసన సభా ప్రవేశ భ్రమ దొలగి, నిర్మాణ కార్యక్రమముపై గాఢాభిమాన మేర్పడుచున్నందుల కెంతయు సంతసింపవచ్చును. శాసనసభలతో జేరి ప్రతిష్ఠంబునల గావించుటకుగాని, మంచికార్యముల పట్ల సహాయముజేసి, చెడ్డకార్యములపట్ల నిరోధము జూపుటకుగాని ఆవకాశము లేదని, రాజప్రతినిధిగారి చర్య ఇటీవల స్పష్టము గావించినది. అధికారుల అడుగులకు మడుగులొత్తుచుండువరకు, శాసనసభ్యుల కిబ్బంది గలుగదు. వీరు తమ స్వాతంత్ర్యము నొకంత జూపుచో, దాని నణగద్రొక్కుటకు గవర్నరుజనరలుగారి కేమి, గవర్నరుల కేమి నర్హి కెట్లు మొదలగునీరంకు శాధికారములు గలవు. ఈ సందర్భములలో, వెనుక బనిలేదని విస్మరించిన శాసనసభలలో మరల ప్రవేశించుటకన్నను ప్రయోజన రహితమగు బనియండబోదు. దేశమిప్పుడు బూనవలసిన కార్యము నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమే. దానిని జయప్రదముగ కొనసాగించుచో దేశమునకు ముక్తి గలుగననుటకు సందియము లేదు. ఇందుకొరకు దేశములో కార్యోత్సాహము ప్రబలుచున్నందులకు సంతసింపవలయును. ఆంధ్ర దేశమునందు కదలిక గలదని, వివిధ మండలముల నుండి చేరెడి పార్టీలు దెలుపుచున్నవి. గాంధీ మహాత్ముని వర్గంతిని దేశ మంతకుమున్ను అమితోత్సాహముతో జరిపియుండెను. ఇందుకు ఫలమేమి? ఉత్సవముల జరుపుటతో మాత్రమే సంతృప్తిజెందవలయునా? గాంధీ మహాత్ముని గౌరవించుటకు, వారి యాదేశముల ననుసరించుటయే మూలమార్గము. వారి ఉపదేశముల ననుసరించుటయే, ప్రధానసాధనము. ఈ కని జరుగక కేవలము బాహ్యదండరముతో ప్రొద్దుబుచ్చుటవలన, మహాత్ముని మానసము సంతృప్తి జెందజాలదు. నిర్మాణ కార్య నిర్వహణమునకు నేడు అనేకావకాశము లున్నవి. స్వరాజ్యసిద్ధికి నిర్మాణ మవసరమను సంగతి సుస్పష్టమగుటచే, ఈమార్గమును విడనాడుటకు వీలుండదు. ఈ సంవత్సరమున రాష్ట్రమందంతట వర్షములు చాల తక్కువగుచున్నవి. కాటక బాధ యధికమగుచున్నది. ప్రభుత్వపు రిపోర్టు తెలుసున్నను, ప్రజల అనుభవించెడి బాధలను చులకనజేయుటకు వీలులేదు. మదరాసు మెయిలుపత్రికలో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము జూచిన పశ్చిమాంధ్రదేశపు దుస్థితిని గ్రహింపవచ్చును.

నెటిలో మెంటు ఆఫీసరులు పశ్చిమాంధ్రదేశము సంఘటతతో తులనాగుచున్నదని ఎంతవ్రాసినను, రివిన్యూసభ్యు డెంటుల దలచినను, నిజస్థితి మరుగుపడజాలదు. సంతతమహిషీతులగు ప్రజలు సంఘటననుభవించుచున్నారనుట స్వర్థప్రసంగము. కర్నూలునందేమి, బళ్లారియందేమి, అనంతపురమునందేమి పరిస్థితులు కడువిషమముగ నున్నవని, మెయిలుపత్రికావృత్తాంతము దెలుపుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రజలబాధల నుపశమింపజేయుటకు రాటమును సాధనముగ గైకొనవలయును.

ఇంతవరకును, నాగలాపురప్రాంతములందు టౌమ బాధితులకు రాటము కొంతవర కుపయోగపడినను, ఈప్రయత్నము లేమాత్రము సరిపోవు. ఎక్కుడు నిర్మాణమును, ఎక్కుడు కార్యదీక్షయు, ప్రజలతో డౌటును అనసరములు. ఆంధ్రదేశమునందన్ని మండలములలోను రాటపు మధురధ్వని సంతతము వినుపించునటుల ఏర్పాటులు జరుగవలయును. ఆంధ్రదేశము నూలుదీసి కద్దరును తయారుజేయు విషయములలో ముందడుగువైచినను, కార్యఫల సిద్ధి కెక్కుడు దీక్షయవసరమని విదితమగుచున్నది. ఈకనిని నిర్వహించు టెట్టులు? గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములు మొదలు మండలసంఘములవరకు కదలికజూపినగాని, ఇక్కార్యము నెఱవేరజాలదు. ప్రతి గ్రామమును తనయక్కరలకు సరిపోవువరకయినను, నూలును వస్త్రములను తయారుజేయుట ముఖ్యవసరము. సంతత వ్యవసాయపరాయణత్వము వలననే ఇక్కార్యము సాధ్యమగును. టౌమబాధలట్టితరి రూపుమాసిపోవును. స్వరాజ్యసిద్ధి సాధ్యమగునంతవరకు ఫలింపవలెనని ఎంచెడివారు, నిడుచుట కిది తరుణముగాదు. దేశభక్తులు పలువురు కారాగృహములకు జనిరి. పలువురికిను జనుచున్నారు. ఎట్టికష్టములనయినను భరించుటకు పలువురు సంసిద్ధులగుచున్నారు. ఇట్టి మహామహుల త్యాగమునకు తగిన ఫలముండవలెననిన, ప్రతివారును తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చవలసి యుండును. నిర్మాణకార్యక్రమ మందులకు చక్కని యవకాశ మొసగుచున్నది. ఉత్సాహమును రగుల్కొల్పెడి ఉద్దేశము దీనియందు లేదని నెఱగొంద నక్కరలేదు. స్వరాజ్యసాఫల్యమునకన్నను, మహాత్ముని విశుదలకన్నను, దేశభక్తుల కారాగృహ విమోచనమున కన్నను ఉద్దేశము గలిగించు విషయమేమి గావలయును? సంతతోత్సాహముతో పాటుబడుట కీ ప్రయోజనములు చాలవా? ఆమూల్యమగు ప్రస్తుతావకాశమును జారవిడువక, ఆంధ్రులు తమ నిజధర్మమును నిర్వహించి చరితార్థులగుదురు గాక!

శాంతినమావేశము.

అంతర్జాతీయ కార్మికసంఘమువారు డిశెంబరు పదియవతేదిన ప్రపంచశాంతి సమావేశము నొకదానిని జరిపెదరని తెలియుచున్నది. ప్రపంచ శాంతి యవసరమనిభావించెడి కార్మికు లాహ్వనింపబడుదురు. ఈసంఘమువారియద్దేశము మహాత్ముని మయిన దనుటకు సందియములేదు. కాని, వీరియద్దేశము లెంతవరకు సఫలమగునో చూడవలయును. పాశ్చాత్యజాతులు శాంతికై పరితపించుచున్నను, వీరి పద్ధతులు మారలేదు. పశుబలము నాశ్రయించు పద్ధతిని వీరింకను విరమింపలేదు. అన్యదేశాక్రమణ పద్ధతిని మానలేదు. స్వయం నిర్ణయాధికారము ప్రతిజాతికిని కలదను విషయమును వీరింకను గుర్తించలేదు. ఇంపీరియలిస్టులింకను తొలగిపోలేదు. అన్ని జాతులకును స్వాతంత్ర్యము లభించుటకు వీరంగీకరించుటలేదు. ఇట్టి స్థితిలో శాంతినమావేశమును కూర్చుటవలన లాభమేమిగలుగును? కలహబీజములు ప్రపంచము నుండి తొలగినిది, వైపుతల నెన్నిబూసిన నేమి ప్రయోజనము? పాశ్చాత్యదేశములలో కార్మికులెలదులవంటివారుగారనియు, శాంతిసంస్థాపితము గావలయునని వీరికి మనస్ఫూర్తియగు కోర్కెగలదనియు జెప్పవచ్చును. ఇదికాదనము. కాని శుష్కవాంఛలవలన ప్రయోజనముండునా? వానిని ఆచరణలోనికి దే గలిగినపుడే, ఫలముండును. కార్మికులు తగినపలుకుబడినిగాని, అధికారమును గాని

ఇంకను సంపాదించలేదు. అందుచే ప్రభుత్వములు పీరికోర్కెను పాటించవు. కాని నిజమాలాచించిన, కార్మికులకుండెడి పలుకూబడి మరయొక శాఖ వారికుండనేరవు. పరిశ్రమల వీరిచేతులలోగలవు. యధములకు మనుష్యులనుగాని, సామానులను గాని సమకూర్చగలవాడవీరే. తమ ప్రభుత్వములు యధములకు దిగుచో, వీరుతలపెట్టినయడల యధము లాగిపోవును. సైన్యములనుగాని, యధపరికరములనుగాని వీరు సప్లయజేయక మానుకొనవచ్చును. కాని వీరికట్టి ధైర్యసాహసములుగలవా? అప్పుడప్పుడు కొంతయసంతృప్తి కనుబడుచినను, సమయము వచ్చినపుడు వీరు ధైర్యసాహసములను కనుబడుపజాలకున్నారు. తమ విశ్వాసములకొరకు వీరు సర్వస్వము నర్పింపజాలకున్నారు. ఆకారణముచే వీరి పలుకుబడి చాల తక్కువగ నున్నది. సంగ్రామ బిజము లంతరింపకున్నవి. యధముల నాపుటకు పాటుబడుటయే గాక, వీరు కలహ కారణములను తొలగించుటకు పాటుబడవలయును. ఇందుకు, ప్రతిజాతికిని స్వయం నిర్ణయాధికారము గలదని గ్రహించి, అట్టి అధికారమును బ్రసాదించుటయే మార్గము పరాధీనత ప్రబలుచుండ ఇంపీరియల్ భావములు స్వేచ్ఛా విహారము సలుపుచుండ, మనఃస్పర్థ టెటుల అంతరించును? కార్మికు లీ మారు తమ ధర్మమును ధైర్యముతో నిర్వర్తించి, ఎట్టి యావదలు సంభవించినను లెక్కజేయక పాటుబడుచో, శాంతి సమావేశము ఫలప్రదమగును. లేనియెడల ఇది వరకు జరిగిన వాషింగుటను జనోవా సమావేశములవలె నిదియు అలంకారప్రాయమై నిరుపయోగముగ పరిణమించును. శాంతి శాంతి యని పలకరించిన మాత్రమున శాంతి గలుగదు.

స్వామిశ్రద్ధానందులు

శ్రద్ధానందస్వామి శాసనోల్లంఘనమునకు ప్రజలను పురికొల్పి రను నేరముక్రింద, అమృతసరపు మేజిస్ట్రేట్టుగారు వారిపై ఒక సంవత్సరము కారాగృహశిక్షను విధించిరి. ఇతికాలము శ్రద్ధానందులను స్వేచ్ఛగ నుంచుటయే ఆశ్చర్యము. శ్రద్ధానందులకు గలిగిన గౌరవమునకు దేశము వారి నభిసందింపకమానదు. శ్రద్ధానందులు పూర్వాశ్రమమున మహాత్మా మున్నీరాం ఆస్త్రివహింపబడుచుండిరి. వీరు హరిద్వారముయొద్ద ఆర్యసమాజ గురుకులమును స్థాపించి, అహర్నిశము దాని యభివృద్ధికొరకు సలిపినకృషి వర్ణనాతీతము. మున్నీరాం గారిపై ప్రజలకు గల గౌరవము అతివిస్తారము. వారిని మహాత్మా యని పిలుచుచుండుట బట్టి, మున్నీరాంగారి గొప్పతనమును గ్రహింపవచ్చును. మహాత్మా మున్నీరాంగారు, ధర్మరహితమగు రాజకీయములందు శ్రద్ధదీసికొనకబోయిరి. సన్న్యాసాశ్రమమును స్వీకరించినపిమ్మటగూడ, తాము పెంచి పెద్దజేసిక గురుకులపు యభివృద్ధికొరకు వీరు పాటుబడుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముని శంఖధ్వని వినుపింపగనే, శ్రద్ధానందస్వామి రాజకీయవిషయములందు తాను పాల్గొనుటకు తరుణ మాసన్నమయినదని భావించి, అప్పటినుండియు మహాత్మునికి తోడునీడగ బనిచేయుచుండిరి. అప్పుడప్పుడు గాంధీమహాత్మునికి భిన్నాభిప్రాయమును కనుబడుచుండినను, శ్రద్ధానందునికి మహాత్మునియడలగాని, వారిసిద్ధాంతములయడగాని గౌరవము తొలగలేదు. గాంధీమహాత్ముని వెనుక నరెట్టుజేసిన సమయమున డిల్లీలో జరించిన కలవర సందర్భమునందు ఘూర్ఖా సైనికులు వైబడరాగ, శ్రద్ధానందులు ధైర్యముతో వారియెదుట నిలువబడి తనపై కాల్పుడని యడిగెను. వారంతట, నిశ్చేష్టితులయిరి. మృత్యువు

నదుల్కునుట కట్టిసాహసమును కనుబడిచిన శ్రద్ధా నందునికి, కారాగృహ నివాస మొక లెక్కలోనిది గాదు. మహాత్ములే ప్రదేశమునందున్నను, నది భూతల స్వర్గమగుచుండును. గాంధీమహాత్ముడు, శ్రద్ధానందస్వామి మొదలగు ధర్మాత్ము లుండెడి కారాగృహములు పవిత్రత్రేతములగుచున్నవి. శ్రద్ధానందునికి మేజిస్ట్రేటుగారు సన్యాసధర్మమును బోధించిరట. లోక కళ్యాణము కొరకు, సన్యాసులయినను నిష్కామ కర్మ నాచరించెదరని మీరికి దెలియదుగాబోలు. ప్రజలకు సద్బోధచేయ నర్హత గలవారు సన్యాసాశ్రమస్వీకారులే. అకాలీ లనిన, అధికారుల కెంత కోపమున్నను, వారి ధర్మ నికతిని హిందూదేశ మంతయు కొనియాడుచున్న దని, మేజిస్ట్రేటు గారికి దెలియకపోవచ్చును. శ్రద్ధానందస్వామి యేమి, పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారేమి తమ విధ్యుక్తధర్మమును నెఱవేర్చిరేగాని వేరుగాదు. శ్రద్ధానందుని కారాగృహమునకు పంపుటవలన, అకాలీల యుద్యమము తగ్గిపోవుననిగాని, ధర్మబద్ధమగు నిరాకరణోద్యమము చనిపోవుననిగాని పంజాబు అధికారులు భావించు చో, వారియూహ ప్రమాదజనితము. శ్రద్ధానందుని యడ పాంచాళభూమికి గల గౌరవమువలన, వారి యుపదేశములను కొనసాగించుట కాదేము ఇంతకు పూర్వమునకన్నను ఎక్కుడు శ్రద్ధను భక్తిని జూపుననుటకు సందియములేదు.

రీడింగు ప్రభువుగారి రాజీనామా.
సిన్హాకును వైటుహాలునకును పొత్తు గుదురక బోవుటచేతను, ఆరోగ్యము తిన్నగ నుండకబోవుట చేతను రీడింగుప్రభువుగారు తమ పదవికి నవంబరు నెలలో రాజీనామానిచ్చి బోయెదరియు, వీరికి బదులుగ శాశ్వతోద్యోగి రాకముందు, విల్లింగు డను క్రభువుగా రాష్ట్రము నాక్రమించెదరియు, వదంతి వ్యాపించియున్నటుల ట్రిబ్యూనుపత్రికకు సిన్హానుండి యొక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. ఇట్టివదంతులు ఇంగ్లండునుండిగూడ వినవచ్చెను. సిన్హాకును వైటుహాలునకును ఎట్టి భేద ముదయించినను, రీడింగు ప్రభువుగారు సర్దుకుని పోవుచునే యుండిరి. లాయడుజార్జిగారి ప్రసంగమును రీడింగుప్రభువుగారు సమర్థించిరి. ప్రెస్సు ఆక్టును పునరుద్ధరించుటగూడ వైటుహాలు ప్రోద్బలము గలదని తెలియుచున్నది. రీడింగుప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చిన రను వదంతియే నిజమగుచో, హిందూదేశము విచారము జూపదని ట్రిబ్యూను పత్రిక తెలుపుచున్నది. రీడింగుప్రభువుగారు అపజయముగాంచిననుటకు సందియము లేదు. గాంధీ మహాత్ముడు సైతము వీరికి తగినంత అవకాశము నిచ్చినను, రీడింగుప్రభువుగారు దానినుపయోగించు కొనక అధికారులకు వశపర్చుటై, తీవ్రనిర్బంధము లకుబాని దేశమును అశాంతిపూరితము గావించిరి. లా, ఆర్డరు పేరుతో ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యము లకు వీరు భంగమొనర్చిరి. పాలకులయడ ప్రజల విశ్వాసము బాతుగ నశించెనని శ్రీనివాసశాస్త్రి గారే ఇంతకు మున్ను తెలిపియుండిరి. శివస్వామి అయ్యగారు సైతము ఇటులనే సూచించిరి. ట్రిబ్యూనుపత్రిక తెలిపినటుల హైందవ రాజప్రతినిధి హిందూదేశ పజలపక్షమునయినను వహింపవలెను. లేనియెడల సంపూర్ణముగ నివిలుసర్విను పక్షమునయినను వహింపవలెను. ఇక్కడ నొక పాదమును అక్కడ నొక పాదమును పెట్టుటకు వీలు లేదు. శాసనప్రకారము, ఇతడు వైటుహాలున కనుగుణముగ నడువవలయును. లేనియెడల రాజీనామానిచ్చుటయే కర్తవ్యము. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో, ఏరాజప్రతినిధియైనను అధికార వర్గ

చక్రమంతో గలసి తిరుగకతప్పదు. స్వపరిపాలనము లభింపనంతవరకు, రాజప్రతినిధి ఎవ్వరయినను ప్రజాభిప్రాయమున కనుకూలముగ మెలగుట దుర్లభము. ఈలోపమంతయు ప్రస్తుతపాలనావిధానము నందే గల దనుట సత్యము.

త్యాగవహ్ని.
అకాలీల త్యాగవహ్ని ఇంకను ప్రజ్వలించుచునే యున్నది. వీరిని కట్టలతో మోడుటమానిన పిచ్చుట, అధికారులు అరెస్టులను ప్రారంభించినటుల పాతకులకు తెలియును. మాప్రత్యేకవిలేఖకుడు తెలిపిన వృత్తాంతము ప్రకారము, ఇంతవరకును అరెస్టు అయినవారి సంఖ్య 1137 కు బెరిగెను. ఈ సంఖ్య ఇంకను బెరుగుచునే యున్నది. కీర్తనాత్రయవలె అకాలీలు స్వమతరక్షణార్థమై కారాగృహములకు బోవుచునే యున్నారు. వారు అవలంబించెడి ధైర్యవైర్యములు అన్యురువు గలిగించుచున్నవి. అస్సీసియేటెడు ప్రెస్సు వారు సూచించిన ప్రకారము, గురువసముయొద్ద అకాలీలు నలుగురు చొప్పున వచ్చి చేరుదురట. వీరి యుద్ధేజమును అధికారులు కనుగొని, వెనుకకు మరలిపోవ్వని యడుగుచున్నారట. అందుకు నిరాకరింపగ, వెంటనే ప్రతిదండును అరెస్టుజేసి వెంటనే విచారించి, పంజాబు నందలి జయల్లకు బంపుచున్నారట. అరెస్టులను విచారణలును ఎంత సులభమయ్యెనో ఇందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. ఇంతటి త్యాగశక్తిని, అహింసాధర్మమును, అకాలీలు గనుబడిచుచున్నను, అకాలీలను పీడించుట ఇంకను నిలిచిపోలేదని, మాకు జేరినతంతివార్తబట్టి తెలియుచున్నది. ఇంకను అకాలీలను కొందరను మోడుటయు, గడ్డముల బట్టి లాగుటయు జరుగుచున్నవట. అకాలీలు జూపెడి నిరుపమాన శక్తి, ప్రపంచమున కంతకును మార్గదర్శకమగుచు, మహాత్ముని సంకల్పమును సఫలము గావించుచున్నది. ఇట్టి యద్భుతావకాశమును గలిగించి, దేశమునకు త్యాగశీతల నొసగుచు, పీరులను ధీరులను ధర్మాత్ములను ఉద్భవించజేయుచున్నందులకు పంజాబు అధికారులను అభినందింపవచ్చును. పంజాబు సమస్యవలననే ధర్మబద్ధమగు నిరాకరణోద్యమ ముదయించినది. మరల పంజాబు అధికారుల ప్రోత్సాహము మూలముననే, ఈ యుద్యమము తన ప్రయోజనమును సాధించి, స్వరాజ్యసిద్ధిని గలిగించగలదు.

రైల్వేరేట్లు.
రైల్వేరేట్లను హెచ్చించుటవలన ఆదాయ మధికమగు నను తలంపు వట్టిభాంతియని, ఆంగ్ల దేశ రైల్వేలస్థితి తెలుపుచున్నది. 1921 సంవత్సరమునందు 246,000,000 సవరనుల రాబడిరాగ, 256,000,000 సవరనులు ఖర్చయ్యెను. ఇందువలన 5,000,000 సవరనుల నష్టము గలిగెను. 1920 సంవత్సరమునందు 5,500,000 ల సవరనుల లాభము గలిగెను. రైల్వే మేనేజరులు గూడి, రైల్వేరేట్లలో ఏడవవంతు తగ్గించవలెనని తీర్మానించినది తెలియుచున్నది. హిందూదేశము నందుగూడ ఈ మార్గము వలంబించక తప్పదు. రైల్వేరేట్లను, పోస్టురేట్లను హెచ్చుజేయుటవలన, రాబడి హెచ్చుటకు మారుగ తగ్గుట యం దాశ్చర్యమేమియు లేదు.

నిరాకరణోద్యమలాభము
1921-22 సంవత్సరపు అప్పాము ఎక్సైజు రిపోర్టు జూచిన, మత్తుపదార్థముల వాడుక చాలవరకు దగ్గనని తెలియుచున్నది. సహాయనిరాకరణో

ద్యమ మిందుకు కారణమయ్యెనని అప్పాము ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించుచున్నను, ఈ యుద్యమమునకు లేనిపోని చెడుగుల నంటగట్టి దానిని నిరసించుచున్నారు. అధికారు లెంతదాచినను, నిరాకరణోద్యమము ప్రజలకు మహత్తరమగు మేలు జేసినను విషయము పరిస్పృటమగుచున్నది. సత్యమెప్పటికయినను వెల్లడి గాకమానదు.

ఎవ్వరుపాపాగారు.
ఎవ్వరుపాపాగారు చనిపోయినటుల, విదేశీ వార్త లిదివరకు తెలిపియుండెను. టైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రికకు జేరినవార్త ప్రకారము, ఎవ్వరుపాపాగారు బరోరాయెద్ద బాల్లివిక్కులపై విజయము బడసెనని తెలియుచున్నది. ఇట్టి ఆపూర్వ కల్పనలను ప్రపంచము నందంతటను వ్యాపింపజేయు పాశ్చాత్యవిలేఖకుల రుజువర్తన మెట్టిదో కనుగొనవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు జిల్లా ఆంధ్రభాతీయోప సంఘము.
డిశంబరులో గయలో జరుగు జేతయమహాసభకు ప్రతినిధుల నెన్నకొనుటకు నైసంఘము వారి సభ శాసన 9 తేదీని సాయంకాలము 5 గంటలకు ఆంధ్రప్రతికాలయమున జరుగును. ప్రతినిధులుగా నెడలదలచువారు ఆనాడు తమ దరఖాస్తులను 8 ర్నల రుసుముతో నియోజకలియండును. కార్యదర్శి.

ఆంధ్రభాగవతరు శ్రీయ్యత పుత్తల బవరాజుగారు సావిత్రి ఉపాఖ్యాన కాలక్షేపము.
మద్రాసులోని బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ల శారాధణదాసుగారి శిష్యుడగు శ్రీయ్యత వాజపేయాజుల ముప్పయ్యగారి శిష్యులును రాజమండ్రివా పుత్తలబసగు శ్రీయ్యత పుత్తల బవరాజుగారు శేపు (8 వ తేదీ ఆదివారము) సాయంకాలము 5 గంటలకు ప్రాతఃకాలపేట బసవయ్యపీఠియందు దున్న కపిల వినాయక స్వామి శోకలయందు "సావిత్రికల్యాణము"ను గూర్చి ఆంధ్రభావయందు కాలక్షేపము చేసెదరు. టిక్కెట్లు శేపు. భగవద్భక్తులందరును రాగ్రాహితులు.

హరిశ్చంద్రోపాఖ్యాన కాలక్షేపము. శ్రీయ్యత బవరాజుగారు:—నిన్న సాయంకాలము కొత్తాల్చావడిలో కజిక్కుంపుల ఎర్నాటుప్రకారము శ్రీయ్యత బవరాజుగారు హరిశ్చంద్రోపాఖ్యానమును గూర్చి కడుతవోహరముగా కాలక్షేపము చేసిరి. ఎల్లవారికిని మహా భగవంతులు లేటలెలుగున చక్కగా విరించిరి. హిందీత్రుప్రకర్షకు దిగక రఃపోషణమునే ప్రధానముగా నుంచుకొని తాము గానకళాశాఖను లయ్య ఎంతసంగీత మక సరమో అంతమాత్రమే సంగీతము నుపయోగించి కడుదీర్ఘమగు నుపాద్యాయముతోను పట్టక ఫలతోను శృంగార హాసలతోను హాస్యప్రసంగములతోను కాలమును వృధచేయక ఎంతయు విశసంపుగ కాలక్షేపము గావించి ప్రోత్సహనంబుల కంపింపజేసిరి. సభ 6 మొదలు 9 గంటలవరకు జరిగినది. ఆంధ్రదేశమునుండి చెన్నపురికి మద్రాసుకు భాగవతరూప (హరిదాసులు. హరిభట్ట చెప్పవారు) వచ్చుటయే అరుదు. చెన్నపురిలో హరిభట్టవలన తెలియదు కాలక్షేపములన లెన. హరిదాసులవలన తెలియదు భాగవతరూప లననలెను. వారు కచ్చి నను కర్ణవాచమత్సృతిని కవిత్వపలుకెత్తమును వెల్లడించి చెన్నపురి చారికేమియును బోధపడదు గాన రైజబండి వరుగున సమాస చామశ్యముగ నుడువక లేటలెలుగుముటలతో నెచ్చుడిగా స్పష్టముగా తెలిపినగాని వారికి సంతృప్తికలుగదు. బవరాజుగారి టిక్కెట్లగా కాలక్షేపముచేసిరిని తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నాము. చెన్నపురిలో ఆంధ్రప్రముఖులగు భగవంతులు చెక్కమందిలరుగాని ఆంధ్రదేశమునుండి వచ్చినవిద్యార్థులు నాదరించి ఆంధ్రదేశ విఖ్యాతిని విస్తరింపజేయవలె ననుదీక్ష గలవారు చాలకొద్దిగా నున్నారు. కాన ప్రోత్సాహములేక వెక్కిరించువిద్యార్థులు లిచటికి వచ్చుటలేదు. ఈసారి బవరాజుగారి సాదరించిన శ్రీయ్యత లక్ష్మణరావుగారు మున్నగు నాంధ్రవజ్జిప్రముఖులిట్టియర్హులచేసి యిలాలు తీర్చురని నమ్మదము.

అయి ర్చేదాపధాబయము, బరంపురం, గంజాబిల్

గుడివాడ తాలూకాలోని నేత పరిశ్రమలు

నెమ్మలూగు (11-9-22)

ఈ సంఘము 19-12-21 వ తేదీ ల గాయకు పని చేయుచున్నది. గ్రామములు ముహూరు పదియారువందల రూపాయలవరకు పెట్టుబడితో పని ప్రారంభించియున్నాడు. దరిమి లూగు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారు 21-1-22 వ తేదీ న 250 రూపాయలు ఈ నేతపరిశ్రమముకు ఇచ్చియున్నారు. 8 మగ్గులు పనిచేయుటకుగాను రెండుపాకలు చేయబడి యున్నవి. పాకలయొక్క సామానులకును మగ్గులయొక్క సామానులకును, రు 389-9-8 లు ఖర్చు పెట్టబడినవి. పాకలు చేయుటకు కూలికిని పనివాండ్లను ఇతర జిల్లాలనుండి రప్పించుటకును, సకరు రు 680-15-10 ఖర్చు అయినది. తనిఖీచేయుకాలమునకు (11-9-22) 4 మగ్గులు పనిచేయుచున్నవి. అందులో 2 మంచములు, 1 క్రీప్టికత్, దేవాంగుడు పని చేయుచున్నాడు. పడుగుపేకలను కొన్ని చేయడమయినది. గుచ్చమైన ఖద్దరుతో నేయుచున్నారు.

(2) ఈ నేతపరిశ్రమముకు గాను, నూలు పనితాలూకా గ్రామాదులలో వీరే 1 కి రు 4-8-0 లగాయకు 5-8-0 వాకు ఖరీదుపెట్టి కొనితేబడుచున్నది. సదరునూలు కొనుటకు గాను రు 2489-12-0 లు ఖర్చు పెట్టబడినవి. కేతగాండ్రకు ఈ దిగువ కనుపరచిన విధముగా కూలి ఇచ్చుచున్నారు.

గలము	వీరము	కేట్లు
1—	8—	0-5-0
1—	6—	0-1-9
1—	5—	0-4-8
1—	4—	0-4-8

ఇతరు లెకలైనను గుంతూలు తెచ్చుకొని నేతకు ఇచ్చిన యెడల వై చెప్పిన కేట్లకంటె 1 అణా ఎక్కువగా లాభమునకుగాను వసూలు చేయుచున్నారు. ఇప్పటికి గుమా రు రు 520 ల నిలువగల 18 మగ్గులూ కలవరయ్యెను.

(3) ఇప్పటికి మగ్గుల మీద 2907 గజ 10 అంగుళములగుడ్డ తయారు చేయబడినది. ప్రతినెలకు సగటు నుమారున 228 గజములగుడ్డ తయారు అయినది. తయారయిన గుడ్డ యొక్క ఖరీదు రు 2469-18-0 గుమారు వెయ్యిరూపాయల ఖరీదు గలగుడ్డకు ఖద్దరువస్త్రములకు విక్రయించబడినది. రెలిమ్య సరుకులు మట్టుపట్లగ్రామరకీతులకు విక్రయించడ మయినది. 126 గజముల గుడ్డకలవరయ్యెను. తయారయిన గుడ్డ గజము 1 కి రూపాయి చొప్పున విక్రయింపబడుచున్నది.

(4) ఈ మగ్గులకలన మట్టుపట్లగ్రామములో ఖద్దరు బట్ట వ్యాపకమయినది. కాని ఈ మగ్గులు పనిచేయుకాలములో కొలదిమంది యయినను నేతవిద్యను అభ్యసించియుండ లేదు. ఈమగ్గులు కేయనారు ఇతరజిల్లాకాపురములై యు న్నారు. వారు ఎప్పుడు తని పెట్టితే అప్పుడే ఈ నేతపరిశ్రమ అగినోకలసి యుంటుంది.

కురుమచాలి (15-9-22)

ఒక మగ్గుమూలము పనిచేయుచున్నది. గ్రామములో రు 3-9-0 లు చందాలు పూర్వముగా కనూలు కాబడినది. గుడ్డపట్టి శ్రీరాములుచౌదరిగారు రు 150 లు పెట్టుబడిపెట్టి పనిచేయుచున్నారు. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునుండి 14-7-22 తేదీన రు 100 లు మంజూరు కాబడినవి. 16-7-22 వ తేదీన రు 100 మగ్గులు స్థాపించబడినవి దరిమిలూను ఒకమగ్గు నేతగాను తిరిగివెళ్లిపోయెను. ప్రస్తుతము ఒకమగ్గుమూలము పనిచేయుచున్నది. కాంగ్రెసు చందము తాలూకావైకములోని ఖర్చులు.

దూది	14—12—0
నూలు	87— 2—9
పాకనిమిత్తం వాసాలు	20— 0—0
	101—14—9

తనిఖీచేయుకాలికి 140 మూలలగుడ్డ తయారుయినది. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమువారిని ఇంకా రు 100 లు మంజూరు చేయవలసినదిగా శ్రీరాములు చౌదరిగారు కోరియున్నారు. ఇందువిషయములో నేతపరిశ్రమయొక్కనిలకడనుండి ఆ లోచించి పనిలసి యుంటుంది.

వైదికొండలపాలెం (30-9-22)

ఈ గ్రామ నేతపరిశ్రమముకు జిల్లా కాంగ్రెసువారు 9-8-21 వ తేదీన 100 రూపాయలు మంజూరు చేసియున్నారు. మేజూరు పరిశ్రమలయమునుండి రు 25 లు రొక్కపూర్వము గాను రు 15 లు మగ్గులయొక్క సామానుల నమ్మకూపకము గాను జను వచ్చియున్నది. ఈ నేతపరిశ్రమలయము యలకుంచిలి వెంకటప్పయ్యగారు స్థాపించి కొంతవరకు పనిచేయుచుండగా చెరసాలకు వెళ్లియున్నారు. వారు ఇతర జిల్లాలనుండి 8 మగ్గులు పనిచేయువారిని తీసుకు వచ్చియున్నారు. సదరు 8 మగ్గులు 6-1-22 వ తేదీ లగాయకు 7-5 22 వరకు పనిచేసి యున్నవి. ఈపరిశ్రమముకు మట్టుపట్లగ్రామాదులలో చందాలు వసూలు చేసియున్నారు. వాటి తాలూకు రు 192-11-10 ఇంతవరకు నిలవరయున్నది.

ఖర్చులు	
మగ్గుల సావిడికిగాను	87-0-0
మగ్గుల ఖరీదు	14-12-0
నేతగాండ్రకుగాను ప్రయాణపు ఖర్చులు	48- 0-0
పుస్తకములకు	6- 1-8
	105-18-8

నేతగాండ్రకు జీవమునకుగాను కొంత వైకము అడ్డా మ్మగా ఇయ్యడమయినది. దరిమిలూనువచ్చు నేతకూలి జనుకట్టు కోబడినది. నేతగాండ్రు వెళ్లిపోవునకి రు 52-6-8 వారివద్ద నుండి రాకలసియున్నది. ఇది వసూలు కాకపోవుటవలన నమ్మము క్రింద ఎంచుకొనవలసివచ్చెను. అదియను గాక రు 18 లు విలువగల సామానులు నేతగాండ్రుచే ఎత్తుకపోబడినవి. మగ్గు ములు పనిచేసిన 4 మాసములలో 602 మూలలు పొడవుల గుడ్డ తయారు కాబడినది. ఇదిగాక గ్రామములు 302 గజముల గల గుడ్డ నేయించుకొనియున్నారని తెలియుచున్నది. ఎంత గుడ్డ తయారయినది తెలియుటకుగా సరియైన లెక్కలు ఉంచబడ లేదు. చూడగలము లెకపోవుటవలన ఈమట్టుపట్లగ్రామాదులలో రాటుములు పని చేయుటలేదు. కొద్ది రాటుములు మాత్రము పని చేయుచున్నవి. ప్రస్తుతము ఈ నేతపరిశ్రమ తాలూకు నిలవ యున్న వైకముతో గుంటూరుజిల్లాలో ఖద్దరుబట్టుల నేయించి ఈ తాలూకా గ్రామాదులలో విక్రయించుచున్నారు.

మే దూ రు.

మేజూరుగ్రామ నేత పరిశ్రమమునకుగాను జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునుండి యలకుంచిలి అంకయ్య చౌదరిగారికి రు 200 లు మంజూరు చేసియున్నారు. మగ్గులను స్థాపించిన కొలది కాలమునకే వారు వృత్తికొనిరి. వారు పడచుటికైపు జిల్లాల నుండి నేతగాండ్రను తీసుక వచ్చినారు. నేత గాండ్రప్రయాణపు ఖర్చులకుగాను రు 75 లు ఖర్చు పెట్టబడినవట. వాటికి రు 80 లు

జీవమునకుగాను అడ్డామ్మగా నియ్యబడినవట. రు 40 లు వైది కొండలపాలెం గ్రామపరిశ్రమమునకు ఇయ్యబడినవి. ఈ మగ్గు ములు ఎంతకాలము పనిచేసినది తెలిసికొనుటకు లెక్కలు కను పించుట.

గుడివాడ (24-9-22)

ఈ గ్రామమున రెండు పర్యాయములు వెళ్లి యుంటిని ఇదివరలో కొన్ని మగ్గులు స్థాపించబడి కొంతకాలము పనిచేసి యున్నవి. ప్రస్తుతము ఒక మగ్గుయినను పని చేయుచుండుట లేదు. 24-9-22 వ తేదీన మిఠరా గూడూరు రామచంద్ర రావుగారిని కలిసికొంటిని. జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునుండి మంజూరు కాబడిన రు 300 లు గాక ఇతర గ్రామములలో కొన్ని చందాలను వేయించినాచునిన్ని వాటిని మారంపూడి కనక రాజుగారి మానేజిమెంటుకు పిప్పగించడమయినదనిన్ని రామ చంద్రరావుగారు తెలిపిచ్చియున్నారు. మారంపూడి కనక రాజు గారు ఈపరిశ్రమలయములో ఇప్పుడు పనిచేయుచుండుటలేదు. వారు ఎక్కడనున్నది తెలియదు. ఆతూరి సోమశూర్యప్రకాశ రావుగారు ఇప్పుడు నేతగాండ్రకొరకై తిరుగుచున్నారు.

వెంకెండ్ర (25-9-22)

ఈ గ్రామనేత పరిశ్రమమునకు జిల్లా సంఘమువారు రు 200 లు బులును అంక నేయులుగారిపేర మంజూరు చేసి యున్నారు. సదరు అంక నేయులుగారు వారి గ్రామములో రు 200 లు వసూలుచేసికట్టు చెప్పినారు. పాకలు తయారు చేయుచున్నారు నేతగాండ్రు దొరకనందున అలస్యకయినదని చెప్పినారు. వీరు మట్టుపట్లగ్రామాదులలో తగిన ద్రవ్యము వసూలుచేయుటకు కడు సమర్థులు. నేతపరిశ్రమ విద్య వారి గ్రామములో వ్యాపకము చేయుటకై గట్టి ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఇంతునివ నుములో వారు ఏమిచేయుచున్నది ముందు ప్రచురింపబడును.

కొండయపాలెం (12-9-22, 25-9-22)

ఈ గ్రామమునయు పంచములు. వీరిలో నాలుగు వట్టు బులులవారు పూర్వమునుండి మగ్గులను నేయుచున్నారు. నేతపరిశ్రమ విద్యాభివృద్ధికై జిల్లాసంఘమువారు రు 200 లను మంజూరు చేసియున్నారు. ఈవైకము అయినపూడి శ్రీరంగ నాథం పంతులుగారివద్ద నిలవరయున్నది. వారును వీరపనేని బసవయ్యగారును విద్యార్థులను నియమించి, వారి విద్యను తనిఖీచేయుచున్నారు. నలుగురు మువ్వలు నేర్పుచున్నారు. నేర్పువారికి మొత్తమున రు 8 ల చొప్పున ఇయ్యబడును. 10 మంది విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. విద్యార్థికి రు 18 ల చొప్పున ఎప్పుడు విద్యపూర్తియైతే అప్పుడు తనిఖీచేసి ఇవ్వబడును. ఇప్పటివరకు ఇద్దరుమాత్రము పూర్తి గా చేయగలరు. ప్రస్తుతము విద్యార్థికి రు 8 ల చొప్పున అడ్డామ్మగా ఇచ్చి యున్నారు.

ఘడియారం సాంబయ్య

కావలెను

అనుభవమును, పలుకుబడియు గల ప్రతిభయు వాటాలు విక్రయించుటకు కావలెను. మిక్కిలి అనుభవము కలిగిన డైరెక్టరుల సంఘము కలదు. మంచి కవిూవను యివ్వబడును. యూనియన్ ఆఫ్ యిండియా ఇకమ్మూరెన్సు అండ్ రియల్ ప్రాప్రటీ కంపెనీ, (లిమిటెడ్) (832) 2, 3, లాల్ బజారు పిథి, కలకత్తా.

అమ్మకము!

గొప్పతగ్గింపు వెలలు!!

అమ్మకము!!!

యిప్పుడు విరివిగా జరుగుచున్నది

పట్టుచీరలు, కాశ్మీరపు శాలువులు, రింగుల్రువులు, తలగడలు,

(Camp Cots) ప్రయాణీకులకుపయోగించు మంచములు అన్నియు

చాలా చౌకధరలకు విక్రయింపబడుచున్నవి.

ధనమల్ చల్లాం, పట్టుమరియితర వస్త్రముల వ్యాపారులు.

ప్రదర్శనశాల:- 46, రాటన్ బజారు, మదరాస్.

వసంత తేజలు

20

ప్రియమిత్రమా!

నిన్నరాత్రి నాకోకస్వప్నము వచ్చింది. బహువిధిత్ర మైనస్వప్నము. ఆస్వప్నము చూచినప్పుడు భావములు ఇప్పటికేజుట్టు నేను యోజించినభావములు నాకవనిమిగిలినవలయును గలిగించినవి. "ప్రపంచములో నిన్నివేలయొగవల నుండి రాజ్యము చేయుచున్నావేదీ!" అన్నప్రశ్నము నొకవే దాంతి ప్రశ్నించినది తలంచుకొనుచు బయటియొద్దను.

అదెదియో గ్రామము లైలువైచును కలది. "యంకాటి పురము" అని కాబోలు వైచును పేరు వ్రాయించిరి. ఆపేరు బాగుండలేదని "వాస్తవపుర" మనియో "యథార్థపుర" మని యో మార్పు దనికాబోలు తద్దానివస్తవపుర లాకయి పే రుట్టుకొనిరి. రెండుమాటలు సంకల్పములనందే పుత్రకలలో నందరగ్రామము చేయుచుండిరట! కాని యది మార్పులో లేదో తెలియదు. ఆగ్రామము చాలప్రాచీనమైనది. కొండదిబ్బలు కలవు. మంటిపల్లము గలవు. వంకరటింకరవాటలు ఎత్తులల ములకలునలు నెన్నియో గలవు. ఊరి నడి యొకవందబయలు అన్నది. మందబయలుచుట్టును గొప్పగొప్పపేదలున్నవి. కాశ్మీరజాతి-పండితులు- తాగ్నికులు-కవులు-మతవైఖలు-మహా నాకపులు- విమర్శకులు- విమలకులు- పాకకాలలు- భాగదా గారములు- నెన్నియో విలసిల్లుచున్నవి. కలకత్తాకాలేజీ సేన్స్ రువలే జుట్టుపక్కల- వాటికాయలంతే వియ్యములు వ్రాసిబల్లులు భవనములపేర్లు తెలియజేయుచున్నవి. సుస్థతిమ ఈ మయన యామందబయలునగు నెల్లనియాపులు ఆబోతులు కూడియున్నవి. అనియన్నియు నిజమనడియున్నవి. ఏ జోరేకాకాటులో తోక లాడించుచున్నవి. అన్నియుగాను భవనపులవలె నున్నవిరూపుతో చిలుకయెండలో బ్రకాశిం చుచున్నవి. అంతట బిల్లలెప్పటిలె గొలికాయలలో కుండబతు లో నూటికిల్లలో ఆడుచుండిరి. ఇంతియవరకు ప్రజలములో నిలిచిదానికొకము, నిలిచినవచ్చునెడల నేమి యని యాశ్చర్య పడుచు నొకచిన్నదాబాయింటిమరుగునై నేను కూర్చుండి యాలోచించుచుంటిని. నేనెట్లొక్కడకు బోయినానో ఆయన గునై నేల కూర్చుంటినో ప్రశ్నించుకొనేదను. ఆరంగమునే తిలకించుచుంటిని. ఇంతిలో రెండేనుగులు నంటలు మ్రోగుచు జోవుచుండెను. నాలుగు మోలూరులు గుత్తుబండ్లు పలు మాటిటునటుతురుగుచున్నవి. అందులో నొకబండిపై మోపెడు కాగితములపై ప్రకటనలు అన్నవి. వానినై గాల్గొనుకొని వెనుకకు జేరినట్లుండి యొకరాకొకమరుగడో అట్టివాడో పోవుచుండెను. ఏపాళి చేరున యగుచున్నది కాబోలు. మంచి పుస్తకములే చింపి కొండలుబాలురు మహాకావ్యములు చేయుచుండిరి. ఇట్టివిద్యావగరమున నీసరస్వతిపై నిలియకవ్యావరన చేపనిచింతించుచుంటిని. భామ్యని మొక్కకల్పము విడిచిపెట్టి "సప్తపువారికి జయ!" అని పెద్దయూరేంపు పోవుచుండెను. వాడు పాతకాలకు నెలవు. ఏమని యడిగితిని. "రాజు గారి తొమ్మిదవపుత్రక" పుట్టినదిన మని మోలుగవా?" అని యొకడు న న్నకీడేసిందెను. ఆత్మవిశ్వాసము పటిక బెల్లమును బుచ్చిపెట్టుచుండిరి. కొన్నియిండ్లలో నిచ్చుచుండిరి. కొన్ని యిండ్లలో మానుచుండిరి. అట్లు మానుటకు గారణమే మనగా అట్టివారు మారాజుగారి శత్రువు లనిరి. ఎది మారాజుగారి "వెట్టివాడా! ఈయూరిరాజుగారికి యెటుగవా? ఆభిలాషలొకమునకు బుచ్చయ్యెడి! ఆయన మాదనిగ్రామము లేదు. ఆయన పోషింపనివి లేదు. ఆయన పెళ్లినీమ లేదు. ఆయనను దర్శింపనిపండితుడు లేడు. ఆయన మాదనిపనిసంస్థ లేదు. ఆయనకీర్తి ప్రచురింపనిపుత్రక లేదు." అని యతడు పలికెను. ఇది యేయూరని నే నడిగితిని. నేను నిజముగ నున్నట్లుండనియే యాతడు వెదలిపోయెను. ఇంతిలో నొకతైరాగి నాకడకు వచ్చి "యవకుడా! ఆశ్చర్యము నొందుచున్నావేమి? ఈవగరములక్షణమే యిది. దీనికి గారణము తెలియక గజి విజిడకుచున్నావా? నీ విప్పుడే యొకవింతవర్తనమును గాంచుచువు. చూచుచుండు మనెను. అమందబయలున గోవులనడుమ

టప్పునునెను. వెంటనే యొకచిన్నకొలను క్రాంతగా నేర్పడినట్లు తోచినది. అందు నడుమ చురచుర నొకతామరతీగ యప్పుడే యున్నదినిచి కొలనంటిట నాడెంచెను. అతామరతీగ కొకగాడుగంటిపద్మ ముద్భవించి నీసీమాకడర్పమునలె గనబడెను. ఆపువ్వునునడుమ కల్గితి నొకచిన్నబంగారుబొమ్మ యున్నట్లు తోచెను. చూచుచుండగ "యంతంతయొకనికయి" నాబొమ్మ సంచలన మగనొకయొకవేదీ యయ్యెను. రెండుచేతుల రెండు తెల్లతామరపువ్వు లున్నవి. శరణున మణిమయధగధగితి మగుకరీట మున్నది. ఎత్తునినదిగించి చీరి ధరించి యున్నది. మఱి రెండుచేతుల లక్ష్యదే యాశ్రియెచ్చటికొ వెదలిపో దలచినట్టోయ్యోముగ గనబడుచున్నది. ఆభయనాశ్రముకూడ జంచలముగ నుండెను. మెడలో రవిచక్రములు మార్యకాంతల నీనుచున్నవి. వదినము ప్రకాశించియుగ నున్నది. చిలుకపువ్వు పరిపాకద్యోతకముగ నున్నది. ప్రక్క నొకయెనుగు తెల్లయెనుగు చివ్యముగ నెవ్వరో చివ్వియించినపువ్వుమాలికును తుడిచుతో నెత్తి యామె-కొండకు బోవుచున్నది. ధనము నాటెములు గల గలభస్మ వికరబుచ్చుచున్నది. నోట్లు గాలిలో బతులవలె నెగురుచున్నవి! కనకవర్ణులు గురియుచున్నది. "జయ! గజలక్ష్మీ! జయ! జగదాధారిమూర్తి! జయ! జగద్రక్షి! జయ!" అని కలకలబడుటచే నామె లక్ష్మీ యని నేను తలచినది సత్యమని బ్రెరావైపునకు దిగిరి. చూడకవా? ఎండలు వర్షపులు- వర్షపులు- కానాలు- కవులు- ధనాతులై చేరుచున్నార! రాట్లు వెయుచున్నార! ఇదిగో నీకన్నదే యొక్కగండవా ము తిచ్చెదను. ఈవిద్యావగరమునధనమీనియా? లక్ష్మీ నింక తిక్కవ్యాపారిమా?" అని బ్రెరాగి మారునకు నడిచెను. నేనాని వెంటడి దిగి నడిచితిని. అతడొకాచి లక్ష్మీ భయపడినట్లు కనబడెను. అమెచేనన్న రెండు పువ్వుముల నామె బ్రెరాగికి విసరెను. ఆపువ్వును లిద్దలుపురుపులై బ్రెరాగిముందు నిల్చిరి. "ఈమాతేమిగమాధాము చేపెదరు?" అని బ్రెరాగి వారి నడిగెను. "ఇప్పటికిని మే మట్లే చేపచున్నాము. అది మాతల్లి యాజ్ఞ!" అని యాద్యపురుషులు లక్ష్మీకుంకె జూచిరి. అమె తల యూచెను. "ధనమే ప్రపంచము నేలుచున్నదా? లక్ష్మీయే జగద్రక్షియి?" అని బ్రెరాగి గడించెను. "కాదా? మే మానంతి చేపవలెనా? చూడు మీరాజును" అని యాపురుషులలో నొకడు కొటవైపునకు దిగి చూపుచు "ఈనికొక బడికొట్ట రాబడి కలదు. పదివందలగ్రామము అన్నది. పదునెనుగురు లిద్దలు చేయుచున్నవని చూచుచున్నావా?" అని పలికెను. మే మాప్రక్కకు జూచునది కొక పెద్దరంగము కనెడుచున్నది అంత రాజు తనబొమ్మగూడును నిర్దోషియు నగు నొకరాజును రెక్కలు కట్టించి తెప్పించి దండించుచుండెను. "నీ ననుభవించురాజ్యము నాపిరిగిదేది. నీవన్యాయముగ ననుభవించుచున్నావు నీసేవకులే మాయవరాజును మొన్న వేటలో జంపబయల్పించినావు. నీ కురిగితి విధింపు మని సార్వభౌమునికి వ్రాయనా? లేక నాకు లొంగి నేను చేపవట్లు విందువా?" అని యడుగుచుండెను. "ఈప్రక్క జూడు" మని పురుషుడ నెను. అచ్చట నొకవీధికిగండు కాళిదాసు కాబోలు భోజరాజుగడకు చేతులు జోడించి నిలువబడి యుండెను. భోజనివ్రాతకు గాళిదాసుడు మెచ్చుచుండెను. కాళిదాసువ్రాతలు భోజుడు మెచ్చుచుండెను. కీర్తికాముడ డగభోజుడు- విద్యాప్రియుడగుభోజుడు- కాళిదాసుతోడను కాళిదాసుడు భోజనితోడను, ఆత్మమతిపరనిందల నన్యాయముగ నొనర్చుకొనుచుండిరి. వెట్టిసభ్యులు వెకవేలాడుచు వినుచుండిరి. సమృద్ధిలేనివాకు కూడ దల లూపుచుండిరి. ఇంతలో గాళిదాసు నాలుగువేల వరహలకు దనచాటుపద్య మొకటి యేలుమపాడుచుండెను. రాత్రెదువేలవరహలనెను. మఱియొక్కరును బాడ సాహసింప లేదు అది కాళిదాసు రాజునకు గురువకెట్టి నెలతీతమునుండి వాయిదాలపై ఋణము తీర్చుమాటలు జరుగుచుండెను. కటకట! నిరంకుశుడ డగకవి, వేళాల్లాడుడ డగటచే నీకాళిదాసు ఆత్మన్యాకౌర్యము నమ్ముకొని కనకదానై పోవుచున్నాడే కాళిదాసు "భోజవిజయ, మనుకావ్య మొకటి వ్రాసి యిందు నందటను దిట్టుచుగాళిదాసు రాజానుగ్రహమునకై పొట్లు పడుచుండెను. వివిక్తమును గాల్చివేయుచుండెను. "కవులును భోగులే!" యని బ్రెరాగి పురుషుడొకాచి కొమమతో నెనెను. ఇంకొకప్రక్క వేదాంతలు. యోగులు- గుమిగుడి యుండిరి. కాళిదా సింటివెనుక కాపుర మన్నపరమహంస యొక డొకవేళకు వేదాంతబోధ మొనరించి యామెయాధ

వేమన.

వంగూరి సుబ్బరాయకృతి గ్రంథవిమర్శనము. ఆంధ్రవాఙ్మయనిర్మాత లనుకొనితొ నీ వేమనచరిత్ర మునవాసి ప్రతిచించిన వంగూరి సుబ్బరాయకృతి ఆంధ్రదేశము కృతికల జాపగలదు. ఆంధ్రసాహస్యమున నిట్టి ప్రథమ ప్రయత్నమగుటచేతను వేమన నాకొంచెం యభిమానకవి యగుట చేతను ఈ పుస్తకము సాంఘిక జీవని నాయభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు సాహసించితిని. గ్రంథవాస్తవితే శ్రీయ్యతి వేమ రామేశంగారచేత పది చియవాక్యమును వ్రాయించెట్లు సుబ్బరాయకృతి పీఠికలో నూచించిరి. అన్నతిపదిపుల నడిపించినవారు పదిచయము చేసి నంగాని యిట్టి గ్రంథములకుగూడ వ్యాప్తి గలగకపోవుట యాంధ్రుల భావభిమానకావ్యతను వెల్లడిచేయు చున్నది. ఈ పదిచయవాక్యములలో గ్రంథవిమర్శన మేమియు కనబడదు. మొదిలికొని కొన్నివాక్యములలోనికొకటి నాంగేయ భావలో మొదటివ్రాసి ఆరువార నాంధ్రములోనికొకటి మూడవనెట్లు స్పష్టమగుచున్నది. ఎట్లయినను పరిపరిచయవాక్యములలో మొదలనైన గ్రంథమునకు వ్యాప్తి గలిగెనని వివరము సంత సించెను. వేమన వివిక్తమునుగూర్చియు వేదాంతమునుగూర్చియు ప్రస్తుతము వదిలివేసి సుబ్బరాయకృతి నీధాంతికరంచిన మిగిలిన విషయములు ముందుగా చెప్పెదనెను. సులస్థయము. ఇందు వేమన్న సులస్థయము మొదటిది. ఈ విషయమై చెప్పి విశేషముగా జరిగినది. మాండలిక పదములనుబట్టి సులస్థయమును చేయుటకు కొంతవీలున్నది. కాని అట్లుపదములెట్లెవ్వరొందెనెను! బహుమందలములో ఏవేమవ్యాప్తి గలిగి తదితరప్రకారముల దొంగిలించి పారిపోవుచుండెను. వేదాంతోపన్యాస మిచ్చి "కనక మున్న గడ్డికలకల"గా జూడవలెనని యాప న్యసించుచు ధనమునకై సంచారము లొకడు యాచించుచుండెను. పుస్తకముల కృతులన్నియును పులకవమును జూచి వేదాంతులుకూడ "ఎలుకలకుమింజ" యుక్తిగానముల లిఖించుచుండిరి. శివ్యనేలల నంగికంచి లొకములో నాగ్రవాము లిప్పని బోధించి, వారిని దట్టుచు భ్రష్టయోగులగు చుండెరి. బ్రెరాగి తెల్లబోయి "యొక నెవ్వరు లెరా?" అని ప్రశ్నించెను. మఱొక గవులవైపునకు దిగిగయి. ఒకకవి తనరాజు ను నాయకునికేసి యొక ప్రబంధ మిట్టి తెచ్చెను. అదొక పద్యమును ఆకవి చెదనెను. ఆపద్యము పని "ధనముక అమ రాజులు, మంత్రులు, కవులు, వేదాంతులు నూడి ఆమలములు గంగాలో గలుపుకొని కాళదాసులవారి కుంకెదాను లగుచున్నదిసక్యమే! కాని" అని బ్రెరాగియునుండి నడముచిచ్చి "ఇంక గాని లేదు. అరభా లేదు. మాతల్లి కవిజాతిలాటవిశేషముల నాశించి రాజులే కాదు- మంత్రులే కాదు- కవులే కాదు- కన్నకొడుకుల డిట్టెదరు తల్లిజించెదరు. భార్య భర్తను పడుచును. సుతులే తిండ్రుల. జంపురు. కొడుకే ఆల్లని విడనాడు నుమిటుండే ముట్టిదోహి యగును. విహికముకొలుకు బరమును వ్యయపెట్టుదురు. ధనము నకు లొంగనివా రవరు!" అని దివ్యపురుషుడు పలికెను. గజలక్ష్మీ చిందులుద్రొక్కినట్లు చిలుక జెల్లు మ్రోగెను. ఆమె నిలువబడిన పద్యము విదలెను. దివ్యపురుషుడు వేళయిన దనెను. బ్రెరాగి ముఱు దర్పము చేసెద ననెను. ఈమాటు మఱు నొకసారి చూచి కాని నే పరిమి మోయిన దని యంగిరింపెను. అని బ్రెరాగి నారక్క పట్టుకొని, నేను నిలువ. బడియుండగనే వియద్దామయై నాతోగూడ ప్రకృతి బోవుచుండెను. "స్వామి! న న్నెక్కడకు దిసికొనిపోవురు ర"ని భయముతో నడిగితిని. బ్రెరాగి నావైపు చూచి "ధనుడవము. నీచే గొప్పపని చేయించెను. నీశత్రువు లననానపరులయినుదులకు విచారింపకుము." అనెను. "మీమాటలు నా కర్థ మగుటలే" దంటిని. బ్రెరాగి యుగ్రుండె నన్ను విడిచెను. నేను మొదట నిలువబడిన దాబాయింటిపైకి నిలువబడియే దిగితిని. మందబయలులో కొలనులేదు. లక్ష్మీలేదు. కలికపడి మేలుకొంటిని. ధనమహిమనుగూర్చి యోజించుకొనుచుంటిని. ఈస్వప్న ఫలిత మేమి? ఇందలికొక నెల్లు తిర్పగలము? శంకరరా వీస్వప్నము విని దీర్ఘలాంచనమండై యోజించి చెప్పెద ననెను. నీవును కాశ్మీ గారును గలిసి మాటలాడి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెదరా? నా కాలో గ్యము కలుగుచున్నది. నీతేమను వ్రాయును. నీ యనుగుమిత్రుడు,

—వసంతుడు.

ములలో వాడుక లేని పదములను కవి తరుచుగ నుపయోగించిన యెడల నట్టిపదములను స్థలస్థలమునకు సాయపడును. భాగ్యముందు “దుడుదు” శబ్ద మిట్టిదికాదు. దీనియందలములలోనే కాక “నెల్లూరు జల్లూలు” గూడ ఈశబ్దము వాడుకలోనున్నది. ఇట్లే యనంతకృష్ణశర్మగారు అనంతపురము కడపజిల్లాలయందు వాడుకలోనున్న పద ప్రాసనపదములన్నియు నెల్లూరుజిల్లాలలో సామాన్యముగ వాడుకలోనున్నవి. “పలుగురాటగుండు పగులగుండుగ వచ్చు” అనువేమనపద్యములోని “పలుగురాటు” (కవినైనరాయ), అనుకవము పనుకొండెనీమ మొదలుకొని నెల్లూరు మండలములో మాత్రము వాడుకలో నున్నది. “పలుగురాళ్లపల్లె” “పలుగురాళ్లమెట్ట” “పలుగురాళ్లవాగు” అనురూపపదములు సాంకేతికారమున నెల్లూరు మండలములో నున్నవి. కృష్ణాగోదావరీమండలములలో పలుగురాళ్లకి “బొమ్మరాయి” “కొత్తరాయి” అనిపేర్లు పలుగురా యని వాడుకలో లేకపోవుటచేతగాక బొమ్మరాయి ప్రకాశము ఇట్టిచిత్తరతులలో “పంగరాతిగం”డని పాఠమును మార్చి యచ్చువేసిరి. నెల్లూరువాస్తవ్యుల కీపాఠము ఎట్టెరికిముగ నుండును. ఇట్టికవములు మరొకొన్నియున్నను తదితరార్థారము లన్నియును కేవలము మాండలిక పదములను బట్టి కవి జన్మస్థానము నిర్ణయించుట కావలయు గాదు.

వేమన పద్యములను బట్టియే అనంతకృష్ణ శర్మగారును నుబ్బరావుగారును స్థలస్థలముల కేసిరి. “ఇదిగో (వేమన) కండవీడులో బుట్టి గండికొట మొదలగు స్థలముల తెలిగి తుదకు గట్టూరుపల్లెలో (కడపజిల్లా) కవసాయజ్యము నొందెనుటయే యాచితముగా దొలచుచున్నది” అని నుబ్బరావుగారి సిద్ధాంతము. దీనిని కొంచెము వివరించెదను. వేమనపద్యములు తెలుగును “వేమన చరిత్రము”ను ద్వీపదకావ్యమును తానెదాంతమునకు కావలయును. అపద్యము లివిగో:-

౧. ఈయ కండవీడు నునికి పశ్చిమవీధి మూలచింతపల్లె మొదటి యిల్లు.

౨. గండికొటలోని గస్తూంపుగముందు రాజుగారు గొప్ప రాటు గాడు.

౩. ఇక ద్వీపద వ్యమును జూడుడు:-

ఇదిగో నవనాదరు తెలమబంధపులు బంధుకాలము కొంత పరగనందుండు

శ్రీలక్ష్మీకృష్ణవలన నీర గల్గెమిందు (వాస్తవశ్రీ) కటూరపల్లెపురమునను.

వీనిని బట్టి వేమన కొండవీటిలో బుట్టి గండికొటలో తెలిగి కటూరుపల్లెలో సిద్ధి బొందె ననుటకు తగిన యాధారము లే లే వని నాయభిప్రాయము. ఏలయున మొదటిపద్యమునుబట్టి కొండవీడు వేమన్న కాంచీరమున్నచోట గాని పుట్టినయ్యాయ కాదు. పుట్టినయ్యాయ మూలచింతపల్లె. ఇది యెక్కడనున్నది తెలియక నుబ్బరావుగారు కొండవీటిని ప్రాసించుచున్నది.

కృష్ణాజిల్లాలో చింతపల్లెయి రెండును కర్నూలుజిల్లాలో చింతపల్లెయి గలవు. మూలచింతపల్లె యీ ప్రదేశములలోలేదు.

కాని వెంకటగిరి సంస్థానములోని పొదిలేనీమలో (నెల్లూరు జిల్లా) “మూలచింతల” యనెడి పల్లెటూరున్నది. ఇది తాలూకా గ్రామముగ పొదిలేన ఆఱుమైశిదూరములో నున్నది. దీని ప్రక్కన దొండేరను గ్రామము పంచాంగులవారి యగ్రహారము. ఇట్టిసందర్భములో వేమనజీవితమును ప్రాసన పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిలుగా రివిషయము కల విడిచిపో తెలియరాకున్నది! వేమనవాక్కునుబట్టియే మూలచింతపల్లె మొదటి యూరను మాట నిశ్చయము. కాని చిన్నతనములోనే అక్కడినుండి కాంచీరమెట్టివేసి కటూరుపల్లెయొ కొండవీడి వేంకటదన కాచోలు పొదిలే ప్రాంతములో వేమన జన్మస్థానము మూలచింతల యను ప్రతితి తదు.

కడపపద్యమునుబట్టి వేమన గండికొటలో పెంచెననుటకు వీలులేదు. గండికొటప్రక్కను వేమన చెండు పద్యములలో నేలేను. అందు మొదటిపద్యం జూపితని. రెండవది:-

గండికొటలోని కల్లెబట్టెనుంటి రాజుగారి దొడ్ల రాటు గాడు.

ఈ చెండు పద్యములను గండికొట ప్రాశస్త్యమును నూచించునెకాని వేమనకావునల విని స్మృత్యుచుటలేదు ప్రస్తుతి మున్నగండికొటదుర్గమును పారపారాయలు కట్టించెనని ప్రతితి. నాటినుండి గండికొట సుసంపదవీరుల కునికపట్టయ్యెను. వేమననాటికి గండికొటవీరుల యశస్సు ఆంధ్రదేశమందంతటను వ్యాపించియుండును. ఇతివ్రత్యులైన యిన్నియున్నను కాక యనిన తొడనే విశేష్యురండు స్ఫురణకు వచ్చినట్లు గండికొటదుర్గము వీరులతో నైకృత్యయ్యెందును. ఆంధ్రదేశమున నిట్టియభిప్రాయము ప్రబలియుండుటచేతనే గండికొటలో నున్న “కస్తూరి మృగము” “రాజుగారు గొప్పరాటుగాడ”ని వేమన్న రెండవపాదములో సంతయము దీర్చెను. నుప్రసిద్ధపట్టణములను పండితులపేర్లను కవులు తమపద్యములలో కేల్పింప యాచారము గలదు. వేమనగోపాలశతకకర్త భట్టరాచార్యులు విశేషకోపాధ్యాయులు,

హరిశ్చంద్రనలోపాఖ్యాన విమర్శనము

బాలకవి కా. కృష్ణరాయశాస్త్రిగారు

ఈవిమర్శనము బ్ర. శ్రీ. కృష్ణల చిన్మీతారామస్వామి శాస్త్రిలవారిచే రచించబడినది. అందు గొన్నిటి నే నిందు బు నర్జిమగ్నస్వామి ములని మాపుచున్న వాడను. సీతారామస్వామి శాస్త్రిగారు తలచుచున్నది కేయ నవకృతు లిన్ని యని చెప్పి నలంకామి దీనిని కందనముల నర్పించి వ్రాయుచున్నాను.

చంద్రమతీ చంద్రమతుల వాదము సమంజసముగ నుండుట కంతయు సంతసించి “చంద్రమతీ” పాఠము శాసంస్కృత

తాళ్లపాక చిన్నన్న పేర్లను తనకళకములో నుపయోగించినంత మాత్రమున నతిఁడు వీరికి సమకాలినుడని కాని స్నేహితుడని కాని చెప్పటకు వీలులేదు. తమయగమానపాండిత్యమువలన వారు ఆంధ్రదేశీయులకు చిరకాలపరిచితులగుటయే కవులు వారి పేర్ల నుదాహరించుటకు కారణము. వైది జూపిన రెండవ గండికొటపద్యమును బట్టి వేమనయొ నిట్టి ప్రాశస్త్యాంశములో వాడె ననుట స్పష్టము. కాని గండికొటలోని కస్తూరిమృగము వేమనకుఁ జెందునని నుబ్బరావుగారి యభిప్రాయము. ఈ పద్యము వేమన కన్యాయుండుటకంటె ఎక్కువఁ దెలియక గండికొటలో మాటుమాలన న్ను యొక గొప్పయోగికి వర్తించు ననుటయే సమంజసముగనందును. వేమన్న నిపుడు పునఃనిర్వహించివాడుకాడను. ఈగండికొటసిద్ధుడు వేమనకుఁ దెలిసియుండును. ఏయే ప్రదేశముల నెట్టిసిద్ధులు అందునని నిరంజనము దేశాక్షరముఁ జేయు వైరాగ్యులకు విడిత మగుట సహజము.

ఇక ద్వీపద కావ్యములో వేమనబంధువులు కటూరుపల్లెలో నుండిరిని యున్నది. కాని అచ్చట వేమన కవసాయజ్యము నొందె నను వాదమున కేయాధారము లేదు. కదిత లూకాలో కటూరుపల్లె యనెడి గ్రామమున వేమనసంతతివార మని చెప్పుకొనెడి యెట్లు వేమనమాధిని జూపుటయు దానికి ప్రతిసంకల్పము తిరునాళ్లు జరుపుటయే యావాదమునకు ప్రబలాధారము. ఈవాదముయొక్క సత్యాసత్యములఁ దెల్పుటకు పూర్వము ద్వీపదకావ్యములోని కటూరుపల్లె యెక్కడ నున్నదియు నిర్ణయింపవలెను. ద్వీపదకావ్యములోఁ జెప్పిన మార్కాపురము కర్నూలు జిల్లాలోని తాలూకాపట్టణమునకుఁ దెచ్చును. ఏలయు న నుప్రసిద్ధచెన్నకేశవాలయముగల మార్కాపురము దత్తవండులములో నింకొకటిలేదు. నెల్లూరుమండలములోని కందుకూరు కనిగిరి పొదిలే దక్షిణతాలూకాల ప్రజలలో ననేకులకు కొలు పుకొండ యెల్లకందకొటయ్యవలె మార్కాపురపు చెన్నకేశవుఁ డిష్టదైవము. కవరాజికి కొలఁపుకొండకు వెళ్లెట్లు మార్కాపురము బ్రహ్మాత్మనకులకు వేలకొలదివజల వెళ్లి చెన్నకేశవుని సేవించెడియాచార మిప్రాంతములలోగలదు ఇట్టిస్థితిలో రెండవపాదములో నున్న మూలచింతలకావునకు వేమనకొండ మార్కాపురపు చెన్ననిధిత్వ డనుటలో విచారిత మేమియులేదు.

ఇంతయు కాక యామార్కాపురమునకు మూలచింత దూరముగా కటూరుపల్లె యను నొక శ్రోత్రయగ్రామ మున్నది. ఇప్పు డిది “చేదిరాకు” (దీపము వెట్టుదిక్కు లేని) గ్రామము. ఈయూర వేమన కొంతకాలముండెను. ప్రతితి మార్కాపుర ప్రాంతవాస్తవ్యులకఁ దెలిసిన విషయమే. కావున ద్వీపదకావ్యములోని మార్కాపురమును కటూరుపల్లెయొ కర్నూలు జిల్లాలో నిర నుట యే యుక్తము. ఇక కడప జిల్లా కటూరుపల్లె లోని వేమన సమాధి విషయ వేమన యడుగవచ్చును. నల్లూరి, మిరసానాయునిగోళి లెన్ని చోట్లలేవు? మిరసానాయునిచింతచెట్లెన్ని లేవు? మహాయోగులు సిద్ధిబొందినతరువాత ననేకప్రదేశములలో “వేలసి” సమాధు లేర్పడి తమశివ్యబృందములచే నారాధింపఁబడుట మనదేశములో సవారమై యున్నది. ఇందుచేత కడపజిల్లా కటూరుపల్లెలో వేమనసమాధి యుండుటలోగాని ప్రతిసంకల్పము వేమన్నతిరునాళ్లు జరుగుటలోగాని యాశ్చర్య మేమియు లేదు. వేమన మిక్కిలి పురాతన పురాణగుటచేత కాలక్రమమున సమాధు లన్నియు నశించి కడపజిల్లా కటూరుపల్లెలో నిడిమాత్రము నిలిచి యున్నదని నానమ్మకము.

కావున మన కింతవరకు లభించి గంభీరమైన యాధారములనుబట్టి వేమనయొక్క మొదటియూరు నెల్లూరులోని మూలచింతలయొ, తల్లిదండ్రులు సహోదరులు కర్నూలుజిల్లా మార్కాపురముతాలూకాలోఁ జేరిన కటూరుపల్లెలో నుండి రనియు, వేమన కొంతకాలమైనను కొండవీటికాపురము డనియు లేలయన్నది. సిద్ధి బొందినతావు తెలియును. (సశేషము.)

వేమూరి విశ్వనాథశర్మ

నాటకమున దిద్దికొంటిని. “...పగుల్ని, పగిల్ని... ఈవై రూపములలో నేని సాధువులో నిర్ణయించుటకు నాధారములు జూతగాఁ జాలకున్నవని చెప్పకతిరదు” అని వ్రాసియున్నాడు. “పగుల్ని” అను రూపమునకు సాధుత్వ మున్నది యని సాధుతాలోపణ మూలమేతాకవచ్చునో యతి శ్లేష ప్రాసస్థలములఁ బ్రయోక్త మగుట చెప్పుచున్నది. ఈక్రిందిపద్యము నరయుండు ఇది చాలదా?

సీ. ఆలోన గడ పూన్చి యభిమాతంగంబు
మింధపీఠంబు పగుల్చి యగురు
మఱియొక్క ప్రేటున మధువునికొంటు
నొగలించుటయును నేనుగంకా నను

ఎట్లా ప్రగడ, సారవంతము, పూ. భా. 4 అశ్వాసము

“ఈగండవదాడేములలేనే గండవదాడేమును ద్రుత

స్వత్వ ప్రభృత్యులములందు రాకుంటయుఁ బ్రాసన లక్ష్యులకొని సమృద్ధిమై యున్నట్లు గుఱవడుచున్నది.” ఈయంశము నాకు సంగీరింపదగినట్లు వొడిచియున్నది. కాని లక్ష్యముల నింక సమకూర్చలేదు. శాస్త్రిగారు నా కాలక్ష్యముల నొసంగగలరా?

నూ. అవికాంగి లే రన్మిన్నవి సంకొవినసంతలే పరితిక.

అను చింతామణి స్థావరము నిత్యముగ విధించుచుఁ బునః కథనమున నిత్యత్వము నిశ్చయించుచున్నది. ఇందు చిందువికల్పత్వము నూచించుటకై గారణములు గలవు. అప్రసక్తం బుగ్రాహ్యం బని మానెడిని. ఈ స్థావరమునకు విరుద్ధసద్ధాంతము సావించుట కష్టము. బహులక్ష్యపరిధిసముదాయ గాని సాధింపఁబడెను. అందుచేత వాదనఁ బ్రార్థించుచున్నాడను.

బాహుకుడా? బాహుకుడా?

ఈ చర్చలో “బాహుకు” పదప్రయోగము భారతారణ్యకర్తపద్య ప్రదర్శనమున” సిద్ధాంతముచేసి “బాహుకు” పదమునకు గత్యంతరమిట్లు వ్రాసిరి. “ఎట్లా ప్రగడ ఎట్లా ప్రగడ...” సంస్కృత “సంజ్ఞానామ” విషయమున నాంధ్ర “సంజ్ఞానామ” విశారదుల నుదాహరించుట సాంప్రదాయమా?

“వేగ” కళ. యుగనా; ద్రుతిప్రకృతిక మగునా?

క. ఆవేశ నిరగ నాకుల

జీవాతువు వేగఁ దిద్దుచిరుచిరేఖన్

బోవిడిచియ పరగిరికట

కావని కంగీకృతంబరాంతుండగుచున్.

మా. న. రి. 48.

ఈ పద్యములో “వేగన్” శబ్దము ద్రుతిప్రకృతికముగఁ బ్రయోక్తమగుటకై జరిపించి శ్రీశాస్త్రిగారు “వేగ” శబ్దార్థమున “వే” అనుదానికి అలంకారపునామ్యంతిరూప మనుప్రయోగము కాఁగా “వేగన్” అను ద్రుతిప్రకృతిక రూపము సిద్ధించుననియైన ప్రహేళికనును అని వ్రాసిరి. దీనిని జక్కఁగ విమర్శించుకొనుండు.

క. అలంకారపునామ్యంతిము

లగు “కన్, కా, నుల “క” వర్ణ మగు సురేముగాన్

దగపదిసంబదము పర

ముగ నున్నను బాగుగ నను పోల్చిని వినుడి.

ఆ. వ్యా. పా. ర.

అను విధిఁలన “వే + కన్ = వేగన్” అయ్యెనందున

శాస్త్రిగారివాదములో “కాన్” చేర్చదగునా? వేగా. నని యనునా? మఱియు వీరన లావణి యుట్టిదనగా “చరిత్ర, చరి

త్రిము,” మొదలగు చరిత్రాదిగణములలో కేర “ము” ప్రత్యయ మాత్రలోపము సేయునట్టిగాక “వేగాదిగణమని” వ్రాయున

వచ్చునట్టిదియగుచుదా. “వేగము, వేగ, వే” అని యత్యురద్వయలోపమున కవకాశము గల్గెను. గణమందుగో లేక ప్రత్యేకమం

లో, ఏకేలుక? దీని వి రూపముచేసెయెడలఁ గొంతకొబ్బరురా విసన్నమగును. “వేగ” కళ గాఁ దిక్రయజ్ఞ ము... పృథక్రూపుఁ

డవినీతి... వే గతిగంబొటకు... అని ప్రయోగించుటచేత “వే

లోని “గ” నుజ్యంతిము గాదు. కావున “వేగము, వేగ, వే”

మూఁడు రూపములను సమృద్ధించియుండ నింక “వేగన్” క

మాతము... “వే X కన్ = వేగన్, వే X కన్ = వేగన్ వేగ;

కన్ = వేగముగన్” అనురూపములు గలుగుచున్నవి. ఈర

ములలో “వేగముగన్” గుఱించి యాలోచింప నక్కఱక

విగిలినవిసత్కవి లక్ష్యసాధ్యులు కాఁదగును. “వేగ” త

మనియు నందఱు నెప్పినదియే. “వేగన్” సాధ్యమగుక

“వేగన్” సాధ్యమగుటయెట్లు? మనయాంధ్ర భా;

రూపాంతరాపత్రి గల శబ్దబులులకు నన్ని విధు లన్యయ గాకుండుట కలదు. ఆరయుండు.

“నూ” ఉత్పన్న కచ్చు పరం బగునపుడు సంధి ని

కను-అవత “కనదవత” కావలయును గదా? అట్లుగా నా

దర” యనియే యగును. అప్రవీరకః పున ద్విత్వంబ విధిగ

ఇట్టి విశేషములు గలవానిలోఁ జేరినదానినిగా నె “వే” న్న

తలయును. వేగ రూపాంతరమున “వే” అనున కా

రూపాంతరమున కన్ని కార్యములు తొంటిరూపమున

గాదు. “కన్న” ప్రథమరూపము, కను అనంతర

(సత్యము)

సోవియటు నా కాదళము

అతితొందరగ సన్నాహము
గావించుట

బ్లాక్స్ నా కానైన్యములను

సమావేశము చేయు ఏర్పాటులు

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- రాత్రి 10-30 గంటలు. బ్రెమ్స్ ప్రకటనలపై బిల్లునుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- సోవియటు రిపబ్లిక్ సైనికసంఘము బ్లాక్స్ నా కానైన్యములను తక్షణము సమావేశపరచుటకు నిశ్చయించి.

సైన్యాధిపతి అందరి సైనికుల పెలపును రద్దుచేసెను. ని కొలావేయికి సిఫా ప్రభులులో యుద్ధనాకలం-డిప్ట్రీయరులు ఆక్టివిటీలు-సరియించుకొని బిల్లును చూచుచున్నది. బోలిషివిట్ లు తమనా కాదళమును పెంపొందించుటకు కంత్ ప్రయత్నించినను మ్యాక్ డొనల్ అను క్రూయిజర్-నాక-తప్పక క్షేత్రనాకలంబలముగను సమర్థతగను లేవు. మ్యాక్ డొనల్ నాకలం కమాల్ పాపాని క్రొత్త నాకు మిషిరి, రిక్లైస్ నాకలం చాల ప్రాచీన. ప్రస్తుతము ఉపయోగించుటకు పీలులేదు. జలాంతర్గామము చాల మంచిస్థితియందున్నది. మొన్న మొన్ననే పిస్సెట్ జలసంధిలోనుండి వచ్చిన అంతర్గామము ఇందులో జీర్ణపడినది. రిక్లైస్ బ్లాక్స్ నా కాదళము కర్తవ్యనాకలం మరఫరంగులతోడను, చిన్న ఫింగరులతోడను నూడుకొన్నది.

ముదేనియా సభ

మిత్రమండలి సేనానులు

ముదేనియానుండి తిరిగివచ్చుట

కాకస్టాంటినోపిలు, ఆక్టోబరు 5:- ముదేనియా సభలో బయలుదేరిన ఆక్షేపణలకు సమాధానము జెప్పటకు హై కమిషనరులతో ఆలోచించుటకు సేటిసాయుకాలము ముదేనియానుండి బయలుదేరి వచ్చుచున్నాడు. మిత్రమండలి సేనానులు, హై కమిషనరులు గలిసి ప్రస్తావించెదరు. తరువాత సేనానులు ముదేనియా కేగెదరు.

పరిస్థితులు తృప్తిపరచుగ లేవు

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- గత రాత్రి మంత్రివర్గము తొందరగా 11 గంటలకు సమావేశమైనది. పరిస్థితులు అసంతృప్తికరముగ నున్నవని హ్యారింగ్టన్ సేనాని బ. పి. సుండేజును గూర్చి యాచించుటకు సమావేశమైరి. వాయువాంతరములు పొడగుటచే హ్యారింగ్టన్ గా రిచ్చిన సమాచారము పూర్తిగ జేరలేదు. మరల ఆసమాచారము తెలియజేయవలసిన మంత్రివర్గమువారు కోరిరి. ఈలోపు హ్యారింగ్టన్ గారు కాకస్టాంటినోపిలులో నుండెదరు. మంత్రివర్గపు ఉత్తరవులకై ఎదురుచూచుచుందురు.

నిన్నటిసభలో జరిగిన సమాచారములు పూర్తిగ జేరకుండుటచే గత రాత్రి మంత్రివర్గమువారు సభ శాస్త్రజేసిరి. అనేకవిషయములు తగాయదాగా నుండుటచే ఇంతతరహా సేద జ్వరపరము తృప్తిపరముగ ముగియు ననుకొనుటకు పీలులేదు.

స్మిర్నాలో సందీపక జరుగుట

లండన్ ప్రముఖుల అయిష్టము

మిత్రమండలి ముఖ్యస్థానములకును స్మిర్నాకును నిశేప దూరముగనుటచే సందీపక అచటజరుగుటకు అధికారులు కొందరు ఇష్టపడుట లేదని తెలియచున్నది. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకును రాకపోకలకును సౌకర్యములు లేకుండుటచే స్మిర్నాలో కూడ దనుచున్నాడు. రాకపోకల సౌకర్యములు లేకుండుట ముదేనియా సభకు ముఖ్యముగ వర్తించుచున్నది.

బ్రిటిషు మంత్రివర్గపు సభ

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- నిన్నటిరాత్రి మంత్రివర్గము వారు 1 1/2 గంటలు సమావేశమైరి. ఎట్టి నిర్ణయము లేకనే విడిపోయిరి.

తురుష్కు ప్రతినిధుల జైఖరిచేతనే అసంతృప్తికరమగు పరిస్థితి తీర్చడే ననుకొనుచున్నాడు.

సైనికసమస్య

ముదేనియాలో సందీపక జరుగుతోన్న కేసులపైన సైనికసమస్యను గూర్చి నిశ్చయించవలసియుండెను. కాని తురుష్కులు ముదేనియా సభకు జేరినది రాచక్రము సారాంశములను ప్రవేశపెట్టుటచే సైనికసమస్య ఏర్పడలేదు. అందుచే తటస్థప్రవేశములం దున్న సైనికసమస్యను గూర్చి చర్చ జరుగలేదు. చరకునండి బ్రిటిషువారు వెనుకకు పోవలయునని తప్పుసంగతులు ప్రవేశపెట్టబడెను. ఈవిషయమును గూర్చి చర్చ జరుగలేదు.

అనుమతి పరిస్థితులు

కాకస్టాంటినోపిలు, ఆక్టోబరు:- ఇచట బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రకటన ము ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది. మిత్రమండలి అంగీకరించిన విధానమును తెలియజేయుప్రయత్నము హ్యారింగ్టన్ సేనాని ఇన్స్టిట్యూట్ పాపాగారి కండ్లజేసిరి. పాపాగారు ఆక్షేపణలను చాల బావుటచే రాత్రి 8 గంటలకు సభ ఆపుజేయుచుండెను.

మధ్యాహ్నము చాల అలసత్వముగ గ్రీకు రాయబారులు ముదేనియా సభకు వచ్చిరి. కేపుతరుముకు సభ మరల జరుగును. ఇన్స్టిట్యూట్ పాపాగారి ఆక్షేపణలను ఆలోచించి గ్రీకు రాయబారులతో మిత్రమండలి సేనానులు సంప్రదించిరి. రాత్రి 10 గంటలకు గ్రీకు రాయబారులను కలిసికొనిరి. సేను కృతవరము సాంతముగ పరిష్కారము కావచ్చును. తటస్థప్రవేశములో బాంధ్రాదగర తురుష్కు ఆక్షేపకదళమును జూచిరి.

గ్రీకు సర్వ సేనాధిపతి

సైదరు సేనానిగ నియమించబడెను. క్యాటిచ్యాకిను సేనాని క్రేనుగర్నరుగ నియమించబడిరి.

గ్రీకు సైన్యములు

రైలుబండ్లవీడ అడియానోపిలుకు పోవుటకు సలహా కానుండి బయలుదేరినది.

ప్రేసుస్వాతంత్ర్యమును గోరుట

సోఫియా, ఆక్టోబరు 5:- నానాబాలి గమిచివారి పరిపాలనముక్రింద తూర్పుదక్షిణ ప్రేసుజేతముల యందు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముకు మరు పరిపాలనమును ప్రవేశపెట్టవలయునని ప్రేసు నుండి కరణాగతులను కాపాడు సంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

చనకు ఖాళీ చేయు సమస్య

తురుష్కులు తటస్థప్రవేశమును ఖాళీ చేసిన బ్రిటిషు వారు చనకును ఖాళీ చేయుచు రను అసత్యపు వదలకుటకు అధికారవర్గమువారు విశ్వసించుట లేదు. చనకును వదలిపెట్టి మేని డార్జి నెల్సు జలసంధి అందరకును ప్రవేశ ముండవలయు విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించుట నిష్ప్రయోజనము అని కొందరు అనిరి.

వెనిజులాన్ గారి విజృంభి

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- ప్రతికూల చాలవరకు వెనుజులాన్ గారి విజృంభి సానుభూతితో జూచినవిగాని సంధిసభ జరుగువరకు తూర్పుప్రేసుదేశమును గ్రీకులే పాలించుచుండవలయునని వెనుజులాన్ గారు గోరిరి. కాని ఎవరైనా దీనిని ఆగ్రీకరించుచున్నావని కాన్పించలేదు. గ్రీకుతరపున తురుష్కులతో బ్రిటిషు వారెంతమాత్రము గూడదని డెయిలీ మెయిలు, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ ప్రతికూల ప్రకటించుచున్నయవి. గ్రీకులు ఎంత త్వరగా వెనుజులాన్ యొన అంత మంచిదని డెయిలీ మెయిలు ప్రతికూల వాక్యమునున్నది. మిత్రమండలి తాత్కాలికముగ తూర్పు ప్రేసును కాకలిగాముట వ్యాయమైనదని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు ప్రతికూల విలేఖరి. వాయుమన్నాడు వెనుమిస్టరు గెజటు గూడ మిత్రమండలి తాత్కాలిక తూర్పుప్రేసును పాలించుటకు ఆక్షేపణ యుండరా దనుచున్నయది.

తగినంత మిత్రమండలి సేన తాత్కాలికముగ కాంతికి భంగము రాదని యభయమిచ్చిన స్థానికతురుష్కు పరిపాలనమును తురుష్కు పోలిసుదళమును ప్రవేశపెట్టుటకు కెమాలపాపాగారు గోరుచున్న దాని యభ్యంతరపెట్టుటకు సాధ్యము గాదని డెయిలీ న్యూస్ ప్రతికూల వాక్యమునున్నది.

ఉన్నదానితో సంకృప్తి పడవలయునని తన జేషియులను హెచ్చరించవలెనని వెనుజులాన్ గారిని జర్నల్ ప్రతికూల గోరుచున్నది.

వెనుజులాన్ గారు లండన్ లో నుండుట

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- సేను రెటినేవేగారు విజేకాంగ కార్యాలయమును సందర్శించిరి. వెనుజులాన్ గారు విజేకాంగ కార్యాలయమును వదిలిపోవునపుడు స్కాట్లండుయారు అధికారులు వెన్నంటి కత్రికావరకులు మాట్లాడకుండ్ల జేసిరి.

నిన్నటిదినము వెనుజులాన్ గారు విజేకాంగ కార్యాలయమునకు పోలేరు; కర్ణము ప్రభుత్వము సంబంధించలేదు. సేనుమాత్రము అసభికారరూపముగ విరుగో గానిని జూచిరి.

అంగోరా ప్రభుత్వమువారు సందీపమావేశమున కంగీకరించుట

సోవియటులను సభకు జేర్చుకొనవలయునని గోరుట

స్మిర్నాలో సభజరుగునూచనలు

ముదేనియాలో ఘర్షణపడుట?

మిత్రమండలి సేనలు

కాకస్టాంటినోపిలుకు తిరిగివచ్చుట

అంగోరా ప్రభుత్వము-మిత్రమండలి ఆహ్వానము-సంగీకరించుట

లండన్, ఆక్టోబరు 5:- మిత్రమండలి సందీపకకు బంపిన ఆహ్వానమును అంగోరా ప్రభుత్వము సంగీకరించుచు ప్రత్యుత్తరము నందిరి. దీనిని విజేకాంగ కార్యాలయమువారు అందుకొనిరి.

వ్యాయమైనట్లయు కాశ్యతరుగుసంధిని సరుకుమార్పుకు జేయుప్రయత్నములను అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ప్రశంసనీయుచునది. ప్రస్తుత సైనికపరిస్థితులనుగూర్చి ముదేనియా సభలో ప్రస్తావించెదరు. ఈ సభలో జేయబడిన తీర్మానములు పూర్తిగ ఆమలులో పెట్టబడును.

సందీపకను ఆక్టోబరు 20 తేదీని స్మిర్నాలో జరుపవలయుననియు సభకు రిషియా, ఉక్రేయను, జార్జియా దేశములను గూడ ఆహ్వానించవలయునని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు కోరిరి.

ప్రేసులో తురుష్కు సత్వములను మిత్రమండలి గుర్తించినందులకు అంగోరా ప్రభుత్వము వారెంతయును ప్రశంసించి కాకస్టాంటినోపిలు స్వాతంత్ర్యమునకును, మార్కోరా సముద్ర స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము లేకుండ్ల దార్జి నెల్సు జలసంధిని అందరకును ప్రవేశముండవలయు నను సాధారణ సిద్ధాంతమును అంగీకరించుచు ఈవిషయమై తమకుగూడ సమ్మతమే యనిరి. తురుష్కు సామ్రాజ్యాధికార మునకును స్వాతంత్ర్యమునకును భంగము కలుగనంతవరకు స్వల్పసంఖ్యాకులగు ఇతర తురుష్కులను కాపాడుటకు అంగీకరించిరి.

గ్రీకు, రిషియా, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాంసు, ఇటలీ దేశములు సందీపకకు ఆహ్వానించబడుటయేగాక ఇంకొక రెండు రాజ్యములు పిలువబడినవి. ఈ సభవారు నిర్ణయించువిషయములో పీరికిగూడ సంబంధ ముండుటయే కారణమనిరి. కాని ముఖ్యముగ చర్చించబడు విషయము డార్జి నెల్సు జలసంధి ప్రవేశ మొక్కటియై అందుచేతనే రిషియా, యుక్రేనియా జార్జియా దేశములను ఆహ్వానించక పోవుటచే అంగోరా ప్రభుత్వమువారు ఆశ్చర్యపడిరి. పీరుగూడ సభకు వచ్చి చర్చలో పాల్గొన్న సంధి మరల తాత్కాలికముగ నుండగలదనిరి నానాబాలి సమితులో తాముగూడ సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడు విషయమునుగూర్చి ముందు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెద మని అంగోరా ప్రభుత్వమువారు తెలియ జేసిరి.

మిత్రమండలి కాకస్టాంటినోపిలును ఖాళీ చేసెద మని మరల యభయమొసగుటచే అంగోరా వారు ముద మొందిరి. ఈ యభయము నేర వేరుట కనులార జూచుట కంత ఆతురతతో అంగోరా వారు వేచి యున్నారో మిత్రమండలి ప్రసించెద రనిరి. కాంతిని స్థాపించుటకు క్షేత్రవంచనలేక తోడ్పడెద మని మిత్రమండలి తమ లేఖాంత్యమున జేసిన యభయమునకు అంగోరా ప్రభుత్వము వారెంతయు సంతసించిరి.

అంగోరాలో కెమాలగారికి బ్రహ్మరథము బట్టుట

కెమాలగారు అంగోరాలోనికి ప్రవేశించిన కంటాక్ బ్రహ్మరథము బట్టెనని అంగోరా వార్త తెలుపుచున్నయది. ప్రభుత్వ మందిరమునకు బోవుమార్గపుభ్యమున ప్రజలు శకటాశ్రముల కాశ్యవధ్య పడుటచే బండి ప్రతిక్షణము ఆపుచేయుచుండెను. తురుష్కులు తమబాలీయ ఉద్దేశ్యములను సాధించువరకు మనము సంతసించరాదని ప్రత్యుత్తర సందర్భమున బాతీయ సభవారి యభినందనముకు కెమాలగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

రాజ్యపరినిధిసభ చేతను, లేవనీటిపు ఎసెట్లీవారిచేతను ఎన్నుకొనబడి ఇద్దరు భారతదేశ మహమ్మదీయ ప్రతినిధులను సందీపకకు బంపవలయునని లండన్ లో ముస్లిం సంఘమువారు ఆక్షేపకసభ జరిపిరి.

ఫ్రేస్ న మ స్త

తురుష్కుల ముష్కరపట్టుదల

లండన్, అక్టోబరు 5:- రాత్రి 10-30:- మిశ్రమండలి తురుష్కులు తేసికొన్న ఒడంబడికను తేకాలేఖలును పరిశీలించి గాంధీ బయటపడేందున్నది. చాలవరకు ధారాళముగా విషయములు అంగీకరించుచున్నది. నిరుత్సాహము పడనకనుకను లేదనియే ప్రకటించుచున్నది. సమాచారములు తెలుపుచున్నది. అంగ్లోరావారు మిశ్రమండలి కిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము మొదట జూరబెట్టుతు ఈ భావమును బలపరుచును.

ముజేసియాభవనూర్ని అధికారు లింకను చిడబరరహా క్యముగ నే యుంచిరి ఏమియు తెలియనీయుటలేదు. అపు డపు డేమెన్నపకటించినపుడు మూతము కొంచె తీమైన చూచా యుగ తెలియుచున్నయది ప్రభునుగూర్చి మిశ్రమండలి చేయు విరూపము ఇన్స్టిట్యూట్ పాపాగారిచే ఆత్మేవింపబడుచున్నదని వాదనైపుగాను తెలుపుచున్నాడు. వీరిపుడు ముజేసియాలోనే యున్నారని ఈ విషయమై తురుష్కులు ముష్కరపట్టుదల ను జూపుచున్నారని ప్రెంచివారు చెప్పుచున్నారని కాని నేడు పత్రికలు సుముఖముగ పరిష్కారము కావలసి మిశ్రమండలి నేన లాశించు చున్నది.

గ్రీకులు సమాధానమునకు రారా?

గ్రీకులలో కష్టము కలగవచ్చు నని వార్తలమెగుగురు తెలియజేయుచున్నారు. క్రొత్తగ్రీకు గర్వసేవాధికారి తన సిబ్బందితో ప్రభును తే గను. సహాయక సేన లింకను చేరుచునే యున్నది.

1917-18 గ్రీకునైస్యపు తరగతులు

1917-18 లో నైస్యములో జేరినవారిని అక్టోబరు 30 తేదీతో నైస్యమునుండి తీర్చివేయక నైస్యములోనే యుంచ వలెనని యుద్ధమంత్రి ఉత్తరువు జేసియుట విశేషమునండి నైస్య ముత్రికానితేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

విదేశీయులపై దాడి

జర్మనుల ప్రబలయత్నములు

లండన్, అక్టోబరు:- రాత్రి 11-15 గంటలు. నైస్యముత్రి కా విలేఖకుడు బెర్లినునుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- బెర్లినులో విదేశీయులపై ప్రారంభించినదాడి నవలంబించి విదేశీయులందున్న జర్మను రహదారిపట్ల నిచ్చు కార్యాలయము లకు జర్మను ప్యాపాస్ట్రో ఆఫీసెస్ ముఖ్యమైన విషయములయిం డే రహదారిపట్ల నీయవలెనని, తక్కినవారికి నిరాకరించవలెనని తీవ్రమగు ఉత్తరువులు జారీచేయబడెను.

ఇదివర కున్న నిర్బంధములే తీవ్రముగ నున్నయవి. వాటిని మరింత దుర్భరముగ జేయుటకు బెర్లిను పోలీసువారు విధానము లను వెదకుచున్నారు. బెర్లినులో విదేశీయులు జీవనమును దుర్భ రముగ జేయుటకు పత్రికలుగూడ ధ్వజమెత్తినవి. విదేశీయులకు రైలుకేలు 5 రైలు ఎక్కువజే నెదరు. విదేశీయులను హింసించు టకు పత్రికలలో ప్రత్యేకముగ స్థలము నియమింపబడినది.

స్వీడనులో త్రాగుడును నిషేధించుటకు కాలీయసభవారు అం గీకరించలేదు.

వెండిబారు చాల మందిగించినది.

ఆస్ట్రేలియాలో ఇసుపదారులను గూడ నభివృద్ధి జేసి దేశమునంతట వాగు జేయుటకు నిశ్చయించిరి.

పాడెపోయిన ప్రదేశములను వాగు జేయుటకు 20 మిలియన్లపాంతును బయల్పెట్టదనని ప్రెంచిమంత్రి తెలియ జేసెను.

డెన్మిసులో (బ్రెన్లండు) బార్బక్ అను కిపట్టికను నాయ కుడు అరెస్టుచేయబడెను.

బర్మను నైస్యపరిహారసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ బాల్తో గారు నియమింపబడిరి.

లండన్ లో నున్న ఆఫ్ ఫోటోమెత్రి అమీరుగారిలేఖతో పోలంకేతగారిని జూచుటకు ప్యారిసు కేసునున్న ఆఫ్ ఫో రాయవారిని జూచుటకు మార్సియల్సుకు పోవుచున్నాడు.

జ్యూరిలో రాలి నాగారిని జంపిన హంతకులను విచారణ జేయుటకు ప్రారంభించిరి.

ఆంధ్రమహాజనులకు ఒకవిజ్ఞాపనము

అక్టోబరు 2-వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గౌరవగ్రాంథా లయ భవన నిర్మాణమునకై విరాళముల కొనుటకు బ్రచురింప బడిన విన్నపమును బ్రతికాపాతకులు చదివెయే యుందురు. అనేకవిషయములను గురించి విరాళములను ప్రో గు చేయు చున్న యీ దినములలో నీ గ్రంథాలయభవనమునకు విరాళము నొసంగుడని వేడుట యంతయుగూడ కాదని కొందటి యభి ప్రాయము కావచ్చును. అంతయే కాక రాజమహేంద్రవరము లోనున్న గ్రంథాలయమునకై యాంధ్రదేశమువా రెల్లరు విరా శము లొసంగవలయునని కోరుట యసంగతముగా నుండ నగ పడవచ్చును. దీనికి బ్రత్యుత్తరము శాంధ్రదేశమునకులలో బ్రభుగగణ్యు లగు శ్రీ కాశీనాథుని శాశ్వతరూపు పంతులు గారు గత గౌరవీ గ్రంథాలయ వార్షికోత్సవము సమయము న నే యిచ్చియున్నాడు. ఇప్పుడు గౌరవీ గ్రంథాలయ మొక్క రాజమహేంద్రవరము వారికి, గోదావరి మండలము వారికి మాత్రమే కాక యాంధ్రదేశమునకును చెన్నరాజధాని కంత కును నుపయోగపడుచున్నది. దొరకనమువారి సాహాయ్యము లేక కేలము ప్రజలస్వయంకృషికలన నభివృద్ధి గాంచుచున్న హిందూజాతీయ గ్రంథాలయములలోని, కెల్ల నిది మొదటిదని య నేకు లభిప్రాయ మొసంగి యున్నాడు. కాని భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన విషయములలో శాంధ్రుల ప్రతిస్థాపన ములు తగినంత గౌరవము పడయుటలేదు. కానియందుగల విలా కను తక్కినదేశీయు లెల్లరు నింకను గ్రహించుటలేదు. గౌరవీ గ్రంథాలయము చూచినవారికి దానివిలువ తెలిసికట్ల దానిని గురించి చదివినవారికి దానివిలువ తెలియదు. దీనియందు విలువ గల పుస్తకములు చాలవలయునని వేర్వేరుచేయున్నది. కాక తత్త్వగ్రంథములు కొన్ని వందల సురుకురూపదియున్నవి. ఉత్సాహముతోను బట్టుదలతోను నిరుపయోగమునండి దీనికై యొక్కగతలో బనిచేయుచున్న యంతజనగర్హమున్నది. కాని క్షయతృప్తవనము లేని లోటాకటి దీనికిగలదు. అందువలన వీరిపని యెల్ల వృద్ధులగును. ఈగ్రంథములు తలచుచుగా నొకచోటనుండి యొకచోటికి మార్చుచుండుటచే వాడైపోవును. దానివలన గలగు నష్టములను గురించి నేను వేరుగా వ్రాయవక్కరలేదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లన్నియుఁ బ్రధానవ్యాసములు వ్రాసి భవ న నిర్మాణనిధికై యాంధ్రమండలములలో సానుభూతి కలిగిం కుటయునని నేను వేడుచున్నాను. ఆంధ్రు లాదాభ్యుదయఁ జేవవలసినవారు. ఆంధ్రదేశమున లక్షలకొలది రాబడిగల జ మిందారులు, రాజులు, మహారాజులు వెండ్రోకలరు. గ్రంథా లయోద్యమములలో నన్ని సాంఘిక కుటీములవారును నన్ని రా జకీములములవారును బాల్గొనుచున్నారు. గౌరవీ గ్రంథా లయమునంటి గొప్పగ్రంథాలయ మ్యాంధ్రయంతజనల ప్రయత్న మునఁ బ్రామాఖ్యమునకు వచ్చి ప్రజాసేవకుఁ దోడ్పడుట యాం ద్రు లందఱకు గౌరవదాయకము.

అందువలన నీగ్రంథాలయభవనములకై యొసంగు ద్ర వ్యము కదిపియోగవగును. దీని కాంధ్రప్రముఖు లెల్లరును. వి రాళము లొసంగవలయునని నేను వేడుచున్నాను. దీపావలి లోనుల నిరుపదేశము కనుక కావలసియున్నది. అందుకు, దోడ్పడవలయు నని యాదారులగు భవితకులు, జమిందారులను, రాజులను ప్రార్థించుచున్నాను.

వడ్డాది సుబ్బారాయుడు

కల్ జడ్వేసుగురించి జాన్సిగారు

అలహాబాదు, 6:- జాన్సిగరమందు గూడిన సభయందు ఆంగ్లొయిండియనులు తుర్కీకి విరోధముగా పోరాడుటకు నిర్ణ యుగ నున్నామని కలనల్ జడ్వేసుగారు చెప్పిన విషయమును గూర్చి చర్చించుచు శ్రీయంత జే. హెచ్. ఆఫ్ఫాయిగారు యిట్లుభవ్యనించిరి:- అట్లు చెప్పుటలో కల్ జడ్వే గారు గొప్ప నేర మొర్పిరి. అనేరము త్వరలో కుదుర్చబడకపోయినను యిక ముందు ఆంగ్లొ హైదవులలో కలసి భారత భావినిధివిషయమై మేము పనిచేయుటకు కొంత ప్రతిబంధకముగ నుండవచ్చును. ఈ విషయములో వారు మమ్ముల కలహితైన నడుగుతుండుట చేతను, మమ్ము వారు గమనించక పోయియుండుట చేతను చాల కష్టనిధియం దుంటిమనియు, మతబద్ధులైన కారణమున మహా మృత్యు రహితదరులు ముస్లిమాకముల్ పాపాగారి విజయము పట్ల సంతోషపడి వేడుకలు జరుపుట కహజరునియు, భారత ప్రభుత్వమువారు మహామృత్యుల కనుకూలముగా న్యేర్పింపని మార్చుటయునని వాదించుచుండిరినియు, ఇప్పుడిప్పుడే ముగూ

గురక వాగుచర్యలు

మొత్తము 1217 గురిని అరెస్టుచేయుట

6 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేయుట

6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన 80 మందిలో మొత్తము 1217 గురు చెరసాలకు పంపబడిరి.

పంటలను పాడుచేయుట

అరెస్టుచేయబడిన ఆకాలీలు గురకవాగునుండి ఆమృత సరుకు తీసికొనివెళ్లు పోలీసులు మరల గురకవాగుకు నచ్చున పుడు మామూలు మార్గము న సరి గా న దు క క స స స్తి ములతో నిండియున్న పొలముల గుండ వెళ్లి పంట లను పాడుచేయుచున్నారు. మొక్కజొన్న చేనులలో మొక్క జొన్నకంటులను విందివేసెదరు చెరువుతోటలలో చెరువుగడ లను విరిచివేసెదరు. పొలములలో కనిపేయుచున్న పురుషులకు భోజనమును తీసికొనివచ్చిన స్త్రీలనుగూడ బాధించెదరు. ఈ రీతిగా చుట్టుకట్టగ్రామములవారిని చాల బాధించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మలవిస్తరసమునకుగూడ పోసి మకపోవుట

5-వ తేదీని గురకవాగులో అరెస్టు చేయబడిన ఆకాలీలు ఆమృతసరుకు తీసికొని వెళ్లినపుడు ఆకాలీలు దేవా వాధతీర్పు కొందుమనినను గూడ పోలీసు లంగీకరింపలేదు. ప్రాప్తనలచేసికొన నీయలేదు. సతీ శ్రీ-ఆకల్ అని వారు అం చినచో కర్రలతో కొట్టెదమని చెదరించిరి. భాయి తారాసిం గుగారిని గడ్డు మిసములు పట్టులాగి ని తెలిసినది.

కాంగ్రెసుసంఘము విచారణ

మొదటి రోజు

మొదటిరోజున ఉదయము 9 గంటలు మొదలు చుధ్యా మ్నము 1 గంటవరకును మరల సాయంకాలము 4 మొదలు రాత్రి 8 వరకును విచారణ జరిగినది.

6 వ తేదీ విచారణ

6 వ తేదీని ఉదయము 8 గంటలు మొదలు 12 వరకును విచారణ జరిగినది. మరల 3 గంటలు మొదలు రాత్రి 8-30 వర కును విచారణ జరిగినది.

20 మంది సాక్ష్యమిచ్చుట

ఈ రెండు రోజులలోను 20 మంది ఆనగా 5 తేదీని 6 గురును 6 వ తేదీని 14 గురును సాక్ష్యమిచ్చిరి. ప్రతిసాక్షి యు మొదట సాక్ష్యమును వ్రాసి యిచ్చుకలెనని నిర్ణయించుటచే విచారణ చురుకుగా జరిగినది.

లాహోరులో విచారణ (7-వతేదీ)

శనివారమునాడు సాయంకాలము సంఘమువారు ఆమృ తకురునుండి లాహోరుకు వెళ్లి 8 వ తేదీ ఆదివారము నాడు లాహోరువారిని చుట్టుపట్లవారిని విచారణ చేసెనరు ఆది వారమునాడు ఉదయము 8 మొదలు 11 వరకును చుధ్యా మ్నము 2 మొదలు 6 వరకును లాహోరులో ప్రాధెసరు రుదిరాంసాహని గారి గృహమున (బాద్లాహాల్ వద్ద) విచా రణ జరుగును. లాహోరుకు వచ్చుటకు వీలైనవారు గుజ రవ్యాలా ఫెకోజల్వారు మున్నగు స్థలములనుండి లాహోరుకు వచ్చి సాక్ష్యమిచ్చుకలెనని తెలియక ర చి రి. (స్వ కీయ విలేఖరి అచ్యుతసరు 7-10-22)

సులకనుకూలముగ సంధి జరుగునని తోచుచున్న కాలములో మన మొక్కతే విరోధముగ నుండు టనుచితమనియు నొక్క చెప్పెదను. ఈతప్పుల చేత ఆంగ్లొ హైదవులనే గాక, భారత ప్రభుత్వమువారిని గూడ వారు చాల చిక్కులలో బెట్టిరి. ఈ దశలో మన మును భారతప్రభుత్వమునామ కల్, జడ్వే గారి వాగ్యముల నిరసించవలయునని నానమ్మకము. రాజకీయతత్వములందు ఆపరి చితుడని తనయూకార్యముచే జడ్వే గారు తెలియజెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు వారివాగ్దానములకయి వారి నభినందించలేదు. అభినందింతురని గూడ నేను తలంపను.

విలేఖకులకు సూచక

రా. సీ. చో. వెం. గు. కె. వెం. రె. గ్రామవాసి, ఒక ఓటరు, చి. వెం. పా. నా. డి. వి. ర.-ప్రకటింపజాలము.

అంబిగిం

అ మె రికా దేశ ము నం దు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అతి సుందరమైనదని

పేరు పొందిన సేప్టిమంగల కత్తితో (2)

మీరే ఔరము చేసికొనుడు

Brownie

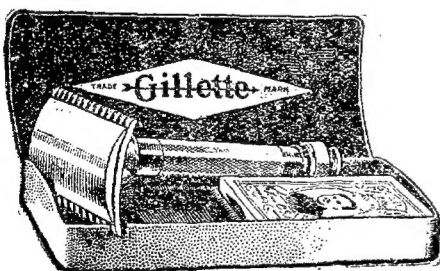
బ్రౌనీ

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్టెట్ రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

కొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్టెట్ రేజరు

ధర 1-కి రూ. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

సులభము!

మంచి గిల్టెట్ కత్తిని రేజరులో నుంచి

సబ్బు తడవి, ఔరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా ఔరము చేయును, ముఖ

ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద

ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీయకుండును, చర్మమునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్రముగా వెంట్రుక అన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతివృత్తి ఒక కత్తి (బ్రౌనీ) అనేక

ఔరములకు ఉపయోగ పడును.

చేబర్లెన్ గారి

పెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుము

నొప్పి, కాలినగాయములు,

తలనొప్పి, పండ్లనొప్పి,

నరుకులు, దెబ్బలు

మున్నగునవి దీనివలన

తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

దొరకును. (1)

వైశ్యధర్మప్రకాశిక

మూడవతూరి ముద్రితము. వెల రూ 3-0-0.

ఈ గ్రంథము హిందువులెల్లరకు ముఖ్యముగ ద్వైపావళి అందు వైశ్యులకు ఆశ్రయతోపకరమైనది. ఇందు ఆశేధర్మములు వివరింపబడియున్నవి. ఇందు శ్రీమత్కృష్ణకాచరిత్రము చిత్రితమైనది. సోమయాజులవారి జీవితచరిత్ర వ్యవస్థగనుక వివరింపబడినది. మరియు శ్రీ సోమయాజులవారిచే ప్రకటించబడిన అన్ని గ్రంథములును గలవు. ఈ గ్రంథములన్నియు ముఖ్యముగ ఈ వైశ్యధర్మప్రకాశిక ప్రతివైశ్యునియింటి నుండవలసినది. గ్రంథముల బాటికా (కాటలాగు) కోరువారు ఆర్డరాచీటిని బంపిన బడయ్యెను.

నీమకుర్తి బసవయ్య

గుంటూరు

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నము చిన్న నిఘంటు ప్రతి 1-కి రూ. ౧-౮-౦

కాలగేమి - తియ్యనినకల. కొత్తది ప్రతి 1-కి ,, ౧-౮-౦

రంగ రాయవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, ౦-౮-౦

వీనికి తపాలు ఖర్చు వేయి. వలయువారు:-

యస్. రంగాచార్యులు, మాంబళిము - పైదాపేట

అని వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

వాణీ ప్రెస్ బేజవాడ

ఎందుకు?

చక్కని అచ్చుకు

సాగనగు బైండుకు

నయమైన రవ్వండు రేడియం రోల్లు

గోల్డు రిస్టలేట్ గడియారములు

ఈ గడియారములు అమె

రికాండములో మాయొక్క

గ్లౌసర్ ఆర్థర్ వై తయారయి

నది. ఈ గడియారముల

రాత్రులందు చూచుటకు

దీపముయొక్క సహాయము

లేకయే గంట తెలుసుకొనవచ్చును. ఈ గడియారములు తప్ప,

తమ గడియారములకు నీటియందు నెలకును కావలసినది

యెల్లరకు తెలిసిన విషయమే. మాగడ్ల ఈలాటి గడియారములు

కొద్దిగా నుండుటకల్ల కిక్కుముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనవలసినది.

వండి రేడియం కేటిగడియారము గొలుసుతో 1-కి 7-8-0

రోల్డుగోల్డు రిస్టలేట్ గొలుసుతో 1-కి 7-8-0

నికేల్ రేడియం రిస్టలేట్ సీమెంటుతో 1-కి 7-0-0

పావేసీ బ్లాడయల్ రోల్డుగోల్డు కేటిగడియారం

నూతన రకం 7-0-0

నిక్కల్ సాదా కేటిగడియారము గొలుసుతో 6-0-0

కె. నాదముని అంకు సన్స్,

164, చైన్ బాబురొడ్డు మదరాసు

శ్రీత్యాగరాజహృదయము

ఈ పుస్తకము సుమారు 500 పుటలను పొందును. సంపుటములను మంచి గ్రేడ్ కాగితములతో ముద్రించబడినది. పేజీలెండు చేయబడి యుండునది. 4 సంపుటములకు ధర రూ. 1.50. ప్రతి సంపుటము 1-3 రూ. 4. మొదటిసంపుటము తయారై యున్నది. రెండవసంపుటము ముందుగా కంకెరిక్ వెలుగులలోను మిగిలినవి తదుపరి తయారు చేయబడును. మొత్తము 14 సంపుటములు వ్రాయబడును. తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఇందిరి విషయములు:—మహానీయులగు శ్రీత్యాగరాజ అయ్యగారికి రచయించబడిన శ్రీ దేవములలో 800 శ్రీ దేవములను చక్కయినది వారికి అవతారిక, మూలము, ప్రతిపదార్థము, విశేషార్థములును, రాగలక్షణము, స్వరసాహిత్యములను వ్రాయబడియున్నవి.

గానభాస్కరం:—ఇందు సంగీతశాస్త్ర రహస్యము లన్నియును స్వరతాళములతో అనేక శ్రీ దేవములు, స్వరములు, వల్లభలు మొదలగునవి సానుభూతిని ఉపకరింపజేయును. ఇందు కలవు చక్కని కాగితములలో ముద్రితమైనవి. మంచి గ్రేడ్ కాగితములలో ముద్రితమై మేలుకొనునట్లు చేయబడినది. మొ. రూ. 7-0-0.

సంగీత ప్రదాయిని:—హిందూ సంగీతమును స్వంతముగా నేర్చుకొనుటకు వీలగునది. హాస్యోపేయము నేర్చుకొనుటకు తగినది. ధర 1-8 రూ. 8.

త్యాగరాజశ్రవణ భాగ్యం:—భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

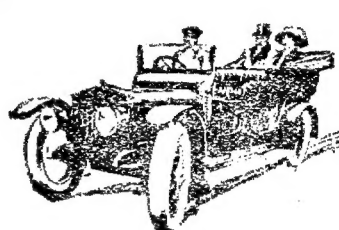
విజయసంగమము ధర 1-8 రూ. 8. భక్తి విజయము ధర 1-8 రూ. 8. ప్రళయభైరవము ధర 1-8 రూ. 0-12-0.

ERASMIC

చర్మమును పెండ్లివయసును సుఖమును నుండును.
మనానకు ఖరీదకు గుణమునకు అద్వితీయము.
ఇమిటేషనులను చూచి మోసపోకుడు.
అన్నిప్రార్థన వర్తకులవద్ద దొరకును.
(9)

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిక, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)
GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద యైనను కలదా?

అట్లుండిన అన్ని విధముల శస్త్రచికిత్సలకు నిర్భయమైన వట్టియు, సమృద్ధిమైనట్టియు, మిక్కిలి పొడబడునట్టియు కొవడముయొక్క గుణములను తెలుపుచున్న పుస్తకమునకు ఏ వ్రాయకూడదు? (8897)
L. H. Saller Dept, 4 Seuta Bangal.

తాటి వాసములు

ఇది ప్రఖ్యాతిగాంచినటువంటిన్ని సుమారు 800 సంవత్సరముల ప్రాచీనములగునట్టి పుస్తకములలో తాళ్ళ నుండి కొయబడినవి. వాటి పరిమాణము 18 అడుగులు లాగా యింక 21 అడుగుల వరకు. దీనిలో ఏలూరు శ్రీష్టాశ్రమము వారు, నెలలు తప్పిస్తూ గుండురా ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసిన తెలియును.
దీ ఇండియన్ ప్రాచ్యమును ఎక్కువోర్థింగు కంపెనీ రాజమండ్రి.

POLINES
ECONOMEX
18 సంవత్సరముల నుండి చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది.
ఈ ఔషధము గాఢరసము మొదలగు అన్ని విధములైన ములకు గ్యారంటీగా చెప్పబడినది. ఇది ముఖ్యసిద్ధిమైన ఔషధములలో ఒకటిగా తయారయినది. దీని మోతాదు కేవలం ఒక పాత్రము ఇయ్యవలెను. 12 గంటల కాలములో వ్యాధిని అపున. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చేయును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. దీని సహాయము తెప్పించుటకు కేవలం ఒక పాత్రము అనుభవమునకు గుణమును తెలియగలదు. పోస్టుచార్జ్తో సహా మొదటి 1 రూ. 8-7-0 రెండోటి 8-10-0 మూడోటి 9-12-0 మాత్రమే.
(8897) ఈ ప్రదర్శన యొక్క పోస్ట్ వ్రాయబడి యున్నది.
D. Polines & Co.
Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane
Calcutta.

Are you in the Full Glory
OF
Manly Strength
If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power
TRY BRISHYA JOGA
Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form.
It Guarantees Results.
It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.
Price one Phial (to last 30 days)
Rs. 6-4. Per V. P. P. Rs 6-10.
THE
Kalpataara Ayurvedic Works
(Hd Office) 94 Grey Street,
173/1, Harrison Road,
Bara Bazaar Branch
CALCUTTA.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి
గర్భిణీ స్త్రీలకు మాతులుగుసయము నంబేవని
గర్భిణీ స్త్రీలకు, వాంతిలు, క్షేమము, నిద్రాసక్తి, పోషకతనము, అశ్మము, తలనొప్పి, చిక్కిపోవుట ఎదుగుచుకొనుటలు వాఙ్మయము, హృదయము కొట్టుకొనుట, క్షేమము, కడుపులోనికి పోవుట అన్నియు మాయము చేయును. శ్రీ యగ్యము భరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విరుగుట లేనిది ఎట్టివాడయిన లేక నుఖప్రసవము చేసెదను.
మొ. రూ. 1 రూ. 1-12-0
వ్యాధిగను పోషకములను ప్రత్యేకము. వ్యాధిగను ఉచితము.
శాంతివిలాసము
వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి
ఆయుర్వేదాశ్రమం
పం. 5, మదరాస్ }
41, ఆచార్యులవీధి, డి. టి. మదరాస్.

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును శాశ్వతసుఖమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుచున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును అయ్యింది ఇచ్చించును.
ఈ పుస్తకము ఇతరముగా నీయబడును.
పోస్టుచార్జ్తో సహా భరించి పంపెదము.
నెలలు కే వ్రాయబడు.
వైద్యశాస్త్రి, మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆలంక నిగహ ఔషధాలయము.
26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు

వైద్య విషయములందు వీర్లు అనుభవమును గడించినట్టియు, ఇదివరలో కలకత్తా మెడికల్ కళాశాల బోధనలయ
మందు గృహవైద్యుడుగా నుండినట్టియు, కలకత్తాలో నుండునట్టి ఎస్. ఎస్. పి. గవర్నమెంటు బోధనలయమందు
రెసిడెంటు సర్జనుగా నుండినట్టియు డాక్టరు బి. ముఖర్జీ, బి.పి. ఎల్. ఎస్. ఎస్. గారి ముద్రసెన్ద బోధనములు.

దైయా బిటోను (201)

దీనిని సేవించుటచే అన్ని విధముల అతిమూల్యవ్యాధులు అత్యద్భుతముగా కురుదును. ఎక్కువగా పోవుచున్నవైనను
అమిత దాహమును, చిక్కిపోవుటను, బలహీనతను, మున్నగువాటిని కుదిర్చి, మూత్రముయొక్క క్షైసిక్ గ్రావిటిని
తగ్గించును; మూత్రమునందు తీపుచేరనియును, ఒకవారమునకు నాల్గోపు బోషధము ధర రూ. 4; ఒకమాసమునకు రూ. 15;
పూర్తిగా కురుదునంతవరకు కావలసిన బోషధము ధర రూ. 20. శనివారముల ప్రత్యేకము.

హైడ్రోసల్

జలుబుజము, వాటియోసిటి, ఆర్బిటిస్, లూయీకాలా మొదలగువాటిని
వైద్యులచే కురుదునట్టి సమస్తమైన బోషధరాజము "హైడ్రోసల్"
ఒక్కటియే. జబ్బుగా ముక్కు భాగమునందును బాధను, అసాధ్యమును పొర
దొలి సదరు భాగమును వృద్ధులుగా చేయును. తరువాత స్వాభవముటకు,
వైసికిమీద పోవుటకు, సాధారణముగా నడచుటకు మున్నగువాటికి
సాధ్యముగా నుండును. ఇతరబాధకరమైనట్టియు, శస్త్రసంబంధమైనట్టియు,
చికిత్సల కంటెను ఈ స్వభావమైనట్టియు, శాస్త్రసమస్తమైనట్టియు,
గులభమైనట్టియు చికిత్సలను అత్యంతలో అద్భుతమైన గుణ మగునట్లును.
ఈ చికిత్స సమయమందు మారు మీ మామూలు పనులను మానవలసినది లేదు.
గుణములేదని ఋజువుచేసిన మీరు చెల్లించిన వైకము వాధను పంపిచేను
బడును. ఈ విషయములు తెలుపు పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడను
2 బోషములు బుడ్డి 1-కి రూ. 5. 3 బోషములుగల బుడ్డి 1-కి రూ. 10.
(ఇది పూర్తి చికిత్సకు కావలసిన బోషధము) పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఈ బోషధమును నానుటచే ఆంగ్లమునెండిట్టి వారి నానుఁబఁయుములు
ఈ క్రింద తెలుపబడినవి:- కాన్స్ డబ్ల్యూ. ఫింగ్లాస్, డాక్. హెచ్.
డి నైజాము గవర్నమెంటు (డికెట్రు) వాల్టెన్సన్ ఎస్ట్రెయిర్, పీనాంగు,
సింగపూరు; మ.రా.రా.శ్రీ ఎస్. కే.వేద్రది అత్యంతగాను, వర్తకులు,
నీడమంగళం; మ.రా.రా.శ్రీ ఎస్.కె. మూర్తి, కరకత్తెంజటి, తిరియూరు.

A. CHATTERJEE & CO.,
THE RELIANCE RESEARCH LABORATORY.
27, College Street Market, 2nd Store, Calcutta

Telegrams—Remedies Calcutta.

సుప్రసిద్ధమైన నంజన్ గూడు దంతచూరము. రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను కుభ్రపరచుటయందును, తెలుపుచేయుటయందును, పలుకొన్నమును కలకత్తాలోనుండును అమోఘమైనది.
కుభ్రమైన వనమూలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నువాసగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిసిడి కంపలుడును.
1 పొట్టుము 1 నెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ. 0-1-0; 12 పొట్టుములు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 1-0-0.
శ్రీకరకస్తూరిమాత్రలు:—బిడ్డలు మొదలు ముగిసినవరకు వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును.
250 మాత్రముల బుడ్డి 1-కి రూ. 0-4-0; 12 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 3-0-0 లగును.

ఆయుర్వేద విద్వాన్ బి. వి. పండితులు, నంజన్ గూడు పోస్టు. (మైసూరు జిల్లా) (1)

వైద్యుల సంఘానికి ప్రత్యేకమైన బోషధములు

ఈ క్రింద తెలుపబడిన బోషధములు శిశుశాస్త్రమునకును, శిశు చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే
రసాయన శాస్త్రజ్ఞులచే శాస్త్రపరిశోధనానుసారము యేర్పరుపబడినవి.

మా బోషధముల తయారుచేయు శాలలో వలయు సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద
ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అచట మూలికలు వృక్షశాస్త్రప్రకారము, రసాయన శాస్త్ర
ప్రకారము, భూ తత్వముగూడ గూడ పరిశీలయబడును. అచట బి. పి. స్టాండర్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు
తయారు చేయును. కావున యీ బోషధములు పారిశుధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమున అనుమానింప వచ్చునట్లును.

డాక్టరు యాస్మిన్ నిరపు

నిరపు ఛెర్ ఫాస్ఫాటిస్ కాంపౌండు క్విన్సెను యెటప్రిక్వియా

ఈనిరపు డాక్టరు యాస్మిన్ పద్ధతి ననుసరించి విరసఫాస్ఫేటులు, క్విన్సె, క్విక్వియా
యివన్న యింటేసి దివ్యముగ తయారు చేయబడినది.

ఈ బోషధము అతిఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటవలన గలగు దుర్బలత్వ
మును పోగొట్టుటకును, మానసిక జీవనాభాగని దుర్బలత్వముగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ
మంతటను ప్రసిద్ధికెక్కిన దివ్యబోషధము.

నెల పెద్ద బుడ్డి రూ. 2-8-0 మీడియం నెల బుడ్డి రూ. 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అనాలు.

కెమిక్ లు పుష్టు

ఇది విరక, త్రేము, పొటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులనిరపు

కుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. పిలవల్సియుండెద్యర్థ పాఠముగాను
చెప్పిన పాఠ్యప్రకారము తయారుకాబడినది.

ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు మంచియోషధము. దుచిచానుండును. మంచిక
వృద్ధిగావించి సరములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్దనెల బుడ్డి రూ. 1-12-0, మీడియం రూ. 1-0-0, చిన్ననెల 10 అనాలు.

పవలు కంటెనివారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయుము.

N. POWELL & Co, Manufacturing Chemists, Bombay.

మూల శంఖ

బయానే బవాసీక్:— అనగా విరేచనమయ్యే ప్ర
శమంగు పుట్టుకగల, యిదిమిగుల ప్రారవ్యాధి; దీనినే ఆశ్
కోగము అందురు. యీ శోగము విరేచ. ఉష్ణముచేతను, అతి
సంచారాది వ్యాపారములచేతను సంభవించుచున్నది. కుజస్థా
మనందుండు కక్షశశము గృహియై తివ్యాగా మొలకలుపుట్టును
దీనికి "మూలకోగమనియు" "యవ్యాజమనియు" చేరు
కలవు. ఇది పలువిధములుగా నున్నది. (1) కక్షమూలము, రుల
మూలో నెత్తునుండుట, (2) అర్ధమూలము, జిగురుగా నీడు
వలె నీరు ప్రవించుట, (3) కుష్మమూలము, అసాధ్యమను పీట
వై నుండుట. (4) బా.వ్యమునండియు అడుగుదిగి యుండుట.
(5) బోవలనే గుడచాబుడిపి కట్టుకొనియుండుట, వెంటల
గుడచాబుడిపి కట్టుకొని యుండుట, వెంటలకులకరియుండుట,
అరుములో నూడి, వలకు వెడలుపును నొప్పి కలగియుండుట
మలము తెల్లగా ప్రవించుట, మొదలగు లక్షణములు కలిగి
యుండును. మూలవ్యాధి, ఉష్ణము అధికమగునప్పుడు నొప్పియు
పోట్లును, కీటయను, మంటియును కలిగియుండును. వై దెప్ప
బడిన దుర్బలములన్నియు ఒక నెలనెలములు మామూలశంఖం
నివారికి నేవించిన నివారణముగనుచి భుజింపదముగా చెప్పి
గలము. యీ దివ్యబోషధము మాయముననే చాలచండికి అద్భు
తముగా గుణము చేసినవిదవ, అనుభవము మీద ప్రకటన చేసి
యున్నాము. వైద్రాములు కేమియు అనవరము లేక ఈ ఒక
నెలనెలములో ఈ మూలశంఖ శోగమును నివారణచేయును.

వ్యాధి వివరము వ్రాయుచు అర్థ మంపరము.
1 నెలకు సరిపడువంతు 1 డబ్బీ రూ. 2-0-0 లు
రెడ్డి అందుకంటెనీ, గోపాలపురం.
రాజోలుతాలూకా, కొత్తపేట పోస్టు.
గోదావరిజిల్లా.

తెలకుప్పనివారిణి (157)

చర్మమునెందు తెలకుప్పలు వైద్యులకలన వ్రాసిన
8 దినములలో నయవగును. కుభ్ర వనమూలికలచే చేయబడిన
ఈ బోషధము ఋషీశ్వరునిచే కనిపెట్టబడినది. నయముగానిచో
ధరకు రెండింతలు చెల్లించుడును. బుడ్డి 1-కి వి. పి. ఖర్చుతో
సహా రూ. 3. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. G. O.

ముఖ్య గవనింపు (2942)

యోగ్యతావృతములు

(6) వినారెన్ టిట్రా నంకు, దుర్గా మెడికల్ హాలు
వారి బహుమూల్యనివారిణి వాకు అత్యద్భుతమైన గుణము
విచ్చినది. ఇప్పుడు వా శాస్త్రాధి లేదు. ఇందుకై వారికి నేను
వా కృతజ్ఞతాపూర్వకమున కందనములు చేయుచున్నాను.
బొంబాయి } కె. జాన్ సన్,
28-8-20 } 8 రైతు పింఛను డిప్టీ కలెక్టరు.

ప్రకటన

కొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల

సామానులు మెలనవి. ధరలు సరఫము.
వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేది.
పి. వీరాసామినాయుడు అందుకో,
నరసారావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

మేలైన ఫాటన్ కలములు

బ్లాక్ బర్డు రూ. 8.00
స్వాక్ " 4.00
వాటరుమాన్స్ విడియన్ " 8.00
1/2 జర్నల్ ధర్మమిక్ " 1.00
(1514) 80 బదర్లు, టి.పి.కే. - మదరాసు.

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును,

వాయువునొప్పుల బాపును,

పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,

పోట్లపోగొట్టును.

బెణకుల భేదించును

నాపుల రూపుమాపును

దగ్గును తగ్గించును

గురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

ఒంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకు వేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జిక చాల మంచిమందులతో తయారు చేయబడి అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

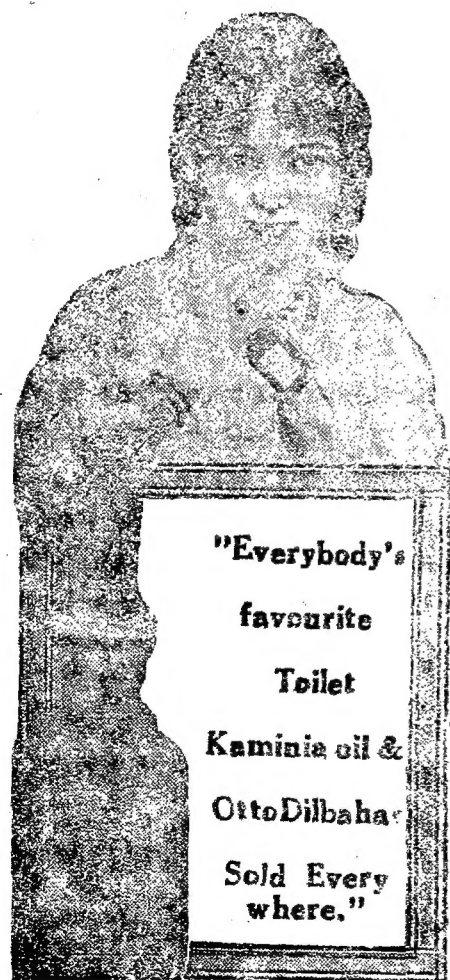
పండ్లపోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము స్రవించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తు|| నూనెగల సీ|| 1-కి 0-12-0

స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రయము జేయు విద్యాధులు, ప్రియ, ఉద్యోగియులు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర విశ్రాంతినిచ్చును. నుదరుల మోహలావణ్యములకు ప్రావగు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక, మదరాసు.

వెంట్రుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

కొలుకులు దుబ్బితో కూడి రాకమాడకే త్వరపడును. అదివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పొడైపోవును.

అంతకుముందు రాసినవద్దు.

నడక

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది.

వెంట్రుకల కట్టి కోగ మున్ను, కోగ మాండ్ల మున్ను, యిది విద్యావధును.

వెంట్రుకలు తీట్లుగా నాన, గజ్జిక నాన యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పటి మెత్తనమాను గర్భి వట్టు కలె నుండి మెరయించుండును.

ఈ కోవానానీ దీనిని వరిపించి చూడును.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలమాడె నిన్ను న్యోక్త్యున్నదిగ జేయును.

తెల బుడ్డి 1-కి 2-కి మాపాయి. వి. సి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా గ్రహించుకొనునట్లు, నరకు లక్ష్యము.

వాడవద్దు నూడ కోరకును, తేవును,

పోలు రుకొట్టు.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయ్, బొంబాయి.

(126)

మీకు నుకూల ప్రయోజనం, లేక అర్థం కావలసినవస్తువు "టోటో డిట్ బహారు" కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజర్వు చేయబడినది. అత్యద్భుతమైన నుకూలము.

1 కొప్పు బుడ్డి 1-కి 2-0-0

1 కొప్పు " " 0-12-0

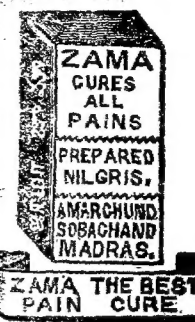
1 కొప్పు " " 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు లేక రుద్రాక్షాయము చర్మము పిక్కిరి మనోహరమైన కానక చుక్కచుక్కలకే వ్యాపించును.

రిజర్వు చేయబడిన మేల్తన లక్ష్మీ బ్రాండు

జమా ఆయిలు

సర్వరోగ నివారిణి.

ఇందువల్ల జ్వరము, దగ్గు, సిక్తము, గొంతునొప్పి, కలరా, యిన్ ఫ్లుయెంజా, పలు నొప్పి, బిడలు నొప్పులు గొంతు యంతర వ్యాధులను, ఉపయోగము. తెల బుడ్డి 1-కి రు 0-8-0

డెజను 1-కి రు 2-12-0

గ్రోసు 1-కి రు 80-0-0

అర్ధరతో అధ్యాత్మపంపించకలయును. 8 గ్రోసులు ఒకేదబా తీయవారికి రైలుచార్జి ప్యాకింగు కర్కలు యిక్కడ మా యొక్క బామా ఆయిలు లక్ష్మీ బ్రాండు అడ్రసు చూచి తీయవలెను. అమర్ చెందు, సోబా చెందు యంగ్లీషువారు పలనరకు

సల్ఫర్, సైట్రిక్ మొదలతో అసిడ్లు, వ్యాపారములు.

నెం 68, నైసపు నాయునిపేటి, మదరాసు.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి

వి. శే. వి. సి. వారి (904)

44 విద్యావృత్తిని కల్లునకు పాలన వృద్ధికి కలిసి వున్నది కలిగించును.

పిల్లలకు నుండి. పర్వము తేని చుక్కల రసమును నానెత్తుమిల్లిన్ను బుడ్డెగో వనితేను పిల్లలు, పిల్లలు సుఖపడుదురు. బలహీను లగు పిల్లలకిచ్చి 2 బుడ్డుల పోయి జేవాపుడ్డి కలుగును. తెల బుడ్డి 1-కి 1-8-0

(8847) వి. సి. కో. కలసి చూ. 2.

మావద్ద ముద్రపెట్టెను ఆయుర్వేదభూషణ విద్యును ఆయుర్వేదనిలయను, దెవబాద.

మంచివయము! తనవేల కర్మచేసి!! తనుక దొరకవు!!

మేల్తన జపాక పట్టు పంచలు

ఈ శక్త పంచలు కర్మచేసి!! తనుక దొరకవు!!

ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమునా నాగజతయున్న గలమేల్తన ఆగో పట్టుపంచలు సంభాగ దినముల 2-కి 2-8-0

దముకోరకు తెప్పించి విక్రయించునోగా మిగత కొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నది. ఇందులో ఎరువు, పర్వ

అకువచ్చు, కోవా, మేళువర్ణం, ఇత్యాదిరంగులు గలవు. క్లాస్ నీయమైనట్టిది. త్వరపడుడు.

5 1/2 మూరనిదివిన్ని 2 1/2 మూర తెదల్పుగల పట్టుపంచ 1-కి 8-4-0

980

సాలపుర్రులు జేత,

చిరునామ: రాజలక్ష్మి కంపెనీ,

నెం 44 నంబులయ్యర వీధి, ముదరాసు.

భయపడవద్దు

జేలుబట్టిన తరువాత ఈ కొవళము వాడిన రిషయను తీసివేయును. బుడ్డి 1-కి తెల రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలగు 3 బుడ్డలకు పోట్లజే 0-8-0 రు 4-8-0 చుట్టియార్చరు జేసిన వారికి 1 డజనుబుడ్డు పోట్లజే తేకుండ పంపబడును.

పక్షివాకము, పిచ్చు, కుప్పము ఈ యి ము, మూలము, ఆది

మూలము, గర్భవ్యాధులు మొదలగువాటి కన్నిటికి సమర్థమైన యోషధములు గలవు.

కాగ్జులగుతు ప్రాసినవో ఇబాముగా పంపెదము.

మీకు గల బాధలను వ్రాసి మంచి యోషధమును కొందు.

(119-980)

Telegrams- Rajvald Sri Bamasdasji Kavira] 152, Harrison Road, CALCUTTA.

Rajvald Sri Bamasdasji Kavira] 152, Harrison Road, CALCUTTA.